

Časopis Policista stál před více než patnácti lety u zrodu literární soutěže o nejlepší detektivní povídku roku. „Havrany“ uděluje česká sekce Světové asociace autorů detektivní a krimi literatury (AIEP) od té doby nepřetržitě. Vítězné povídky za rok 2009 (na rozdíl od předchozích jednotlivých zveřejnění) tentokrát nabízíme v „kompletním balíčku“ letní přílohy. Laureátem se stal Antonín Jirotko (někdejší dlouholetý redaktor Policisty) před Miroslavem Otřísalem (ten se stejnou povídkou zvítězil v „doplňkovém“ hodnocení příznivců Agathy Christie) a Jiřím Houserem.

Povídka, kterou napsal František Uher, renomovaný autor, skončila v ceně A. CH. jako bronzová a představuje čtenářský bonus.

Balada o námořníku

Antonín Jirotko

Předem, pane doktore, aby bylo jasno. Vážím si psychoterapie, ale váš pacient nebudu. Na pravidelné schůzky nemám čas a upřímně řečeno ani peníze. Navíc se cítím poměrně v pořádku, a jak je psáno, nepotřebují lékaře zdraví, nýbrž nemocní. Přišel jsem za vámi, protože jste vlastně odborník na vzpomínky. Víte, já sám si s nimi nevím rady. Kolikrát bych se vsadil, že se něco odehrálo přesně tak, jak si to pamatuju, a nakonec se ukáže, že se mýlím. Karel Čapek má ve své knížce apokryfů příběh o starých římských legionářích. Vysloužilci si v něm vyprávějí o těžkých, která společně prožili, ale nedokážou se shodnout prakticky na ničem. Hádavě se přou, kdo vlastně v jednotlivých bitvách velel, jestli byla zima nebo naopak horko k zalknutí, zážitky se jim v hlavách míchají a pletou. Lidská paměť je zkrátka nepřesná a zavádějící, na svědectví starců není valné spolehnutí. Příběh, který mi leží na srdci, jsem na dobrých padesát let docela zapomněl. A pak se najednou postupně vybavil, ostrý a jasný, jako film, co dlouho ležel schovaný v nějakém archivu. Pro začátek stačila taková maličkost. Už ani nevím proč, otevřel jsem si sbírku básní a narazil na Wolkerovu baladu o námořníku.

Pěkně, pse, hlídal jsi chatu mou, dostaneš odměnu slíbenou, nejprve tebe, pak jeho i ji zabiji!

Jak hvězda nebem padající mohl se nůž a páž, zoufalou ranou ku prahu psa přibíli Mikuláš. A Fidelio, věrný pes, zří na něj okem mdlým a ještě ruku líže mu jazykem krvavým...

V ten okamžik, pane doktore, skočil čas o půlstoletí zpátky, já slyšel nádherný hlas milované maminky a byl ze mne mřímavý kluk, kterému po tvářích tečou slzy smutku nad osudem nešťastného psa. Máma ráda recitovala, spoustu básní znala z paměti, místo pohádek jsme měli večery poezie. Byly to strašné příběhy, ale krásně se poslouchaly.

Možná znáte ten bonmot, že Boha nejlépe pobaví, když mu vyprávíme o svých plánech. Je to smutná pravda, všechno nakonec dopadne jinak, než jsme si představovali. Maminka toužila být herečkou, byla velmi krásná a nadání také měla, jenže pak se vdala, narodil jsem se já a s nějakým uměleckým studiem byl konec. Pracovala jako dělnice v továrně na kartáče, aby mě užívala, brala si práci i domů. Dodnes si vzpomínám, jak v noci v kuchyni do úmoru vázala štětečky a zasazovala je do dřevěných rukojetí. Kdepak Ofélie nebo Manon. Táta s námi nežil, a když jsem se po něm ptal, říkala, že je námořník a jednou se z dlouhé cesty vrátí. A já si ho rád představoval tak trochu jako piráta, samozřejmě na plachetnici plné bronzových děl, s bambitkou v pěsti a se šavlí v zubech.

„Myslí na tebe,“ opakovala maminka, „a určitě ti něco přiveze.“

Těšil jsem se na dárek, ale on se z moře nevracel. Jeho úlohu mi nahrazoval strýček Martin. To byl moc milý usměvavý chlap, učil mě spoustu věcí, které by měl každý kluk znát. Jezdit na koloběžce a později na kole, složit vlaštovku, vyrobit prak. Hrál si se mnou a mám dojem, že ho to docela bavilo. V létě o prázdninách jsme jezdili na jeho chatu, měl ji na Sázavě, jen kousek od řeky. Moc krásné místo. Tam jsem se naučil plavat, strejda mě vozil na staříčké kánoji, chodili jsme spolu do lesa na hříbky a pouštěli draky. Bylo to nádherné dětství a nikdy tenkrát mě nenapadlo zajímat se, jestli je maminka šťastná taky. Často bývala zádušná a smutná, jenže já si ještě myslel, že to tak musí být, že je to prostě normální. Smutek patřil k básním, které po večerech recitovala. Balada helgolandská, například, ta je tuším od Nerudy. Falešná světla na skalisku a zoufalý hlas námořníka umírajícího ve ztroskotané lodi. Báľ jsem se, aby táta nebyl v podobné situaci, ale máma říkala, že ne, že je v pořádku, nedávno prý zase napsal z Bombaje.

Nikdy jsem žádný dopis od něj neviděl, ovšem na tom tolik nezáleželo. Jednou v zimě, vzpomínám, že se tehdy na předměstí sáňkovalo, se před naším domem objevil takový podivný chlapík a ptal se, jak se jmenuju. Měl jsem přísný zákaz bavit se s cizími lidmi, trochu jsem se toho člověka báľ, tise jsem špitnul jméno a chystal se zmizet. On mi ale strčil do ruky takovou ušmudlanou obálku a řekl, že to mám předat mámě. Teprve když odešel, tak mě napadlo, že je to vzkaz od táty. Posel měl potetovanou předloktí, a to přece námořníci mívají. Vítězně jsem přinesl dopis domů a trochu mě překvapilo, že mámě moc velkou radost neudělal. Dlouho seděla zadumaná v kuchyni, večer přišel strýček Martin a o něčem spolu do noci debatovali. Já byl zavřený ve vedlejším pokoji, nemohl jsem usnout a poslouchal ty vzrušené hlasy, i když rozumět nebylo ani slovo.

Druhý den začala máma balit. Překvapilo mě to, žádnou cestu jsme původně neplánovali, ale byla to báječná změna. Nemusel jsem do školy, maminka nešla do práce, najednou jsme seděli v hrkavém motoráčku a kolem oken se míhaly telegrafní sloupky. Cestu jsem znal, jenže v létě. V zimě měla krajina docela jiný půvab, čerstvý sníh se oslnivě třpytil v šikmém sluníčku, klikatící se řeka byla zamrzlá a na jezech se tvořily ledové vodopády. K Martinově chatě jsme se brodili po kolena v závějích, osada na břehu Sázavy byla pustá a opuštěná. Maminka odemkla, otevřela dřevěné okenice, světnice byla promrzlá a syrová. Oheň rozdělávaný v malém sporáčku brzy místnost ohřál, jen na oknech se dlouho srážela bílá jinovatka. Bylo to vzrušující, výlet se mi ohromně líbil. Pamatuju, jak mě bavilo nahřívát na kamnech drobné mince, které po přiložení na zamrzlé sklo vysušily malé kolečko,

jímž bylo vidět ven asi jako periskopem nebo divadelním kukátkem. Dvorek, kůlna, dřevník a trčící kůly na opuštěném volejbalovém hřišti.

„Jak tu budeme dlouho?“ chtěl jsem vědět. Máma říkala, že neví, prý se uvidí. Toužebně jsem si přál, aby to trvalo co nejdéle, ohromně se mi v prázdné osadě líbilo. Pro jídlo jsme chodili do krámu v nedaleké vesnici, dokud všude ležel sníh, nemusel se tahat batoh na zádech, ale pohodlně se vozil na saních. Jednou, když jsme se vraceli z nákupu, byly dveře chaty odemknuté, což mámu překvapilo, byla si jistá, že zamykala. Snažila se něco vyčist ze stop na zahrádce, ale sníh už několik dní nepadal a dvorek byl rozdupaný. Nesl jsem maso do sklípku, to byla taková díra do země kousek za dřevníkem, v létě se v ní chladily limonády a pivo, teď naopak sloužila k tomu, aby potraviny nezmrzly. Otevřel jsme dřevěné padací dveře, vyrovnal balíčky na skalnaté dno jámy a vzal si plechovku ananasového džusu. Byla nádherně studená.

V chatě seděla zadumaná maminka nad kuchyňským stolem a před sebou měla nevelkou, ozdobenou krabičku.

„Co je to?“

Otevřela víčko. Uvnitř ležela oválná brož posetá třpyticími se kamínky.

„Poklad,“ vyhrkl jsem.

Máma zavrtěla hlavou.

„Budeme bohatí,“ nedal jsem se odbýt.

„Ne,“ prohlásila rázně maminka a zavřela šperkovnici. „To není naše.“

Rozesmutnilo mě to jenom na chvilku, měl jsem spoustu úkolů, které jsem plnil rád. Nanosil dříví z kůlny, uklidit pokojíček v podkroví, nasnídat se. Teprve pak jsem mohl vyrazit ven. Fascinovala mě řeka. Středem koryta se hnala voda a nad jezem se kupily kry. Širší zátoky však byly zamrzlé, led byl poměrně silný, mrzelo mě, že nemám brusle. V pění pod splavem se občas zalesklo stříbřité rybí tělo, vážně jsem uvažoval o tom, že si udělám prut a něco nalovím, abych obohatil máminu kuchyni.

Večer přijel strýček Martin. Měl velkou montérskou tašku přes rameno a hned se pustil do práce. Starý obyčejný zámek na dveřích vyměnil za nový, který se zamykal dlouhým stříbřitým klíčem. Zkontroloval závory na okenicích, a tam, kde byly uvolněné, našrouboval nové vruty. Mamince věnoval úzký vyskakovací nůž, dlouho ho odmítala, ale nakonec se nechala přemluvit a schovala dýku do kabelky. Já sám toužil po takové zbrani, byl jsem však moc malý a nikdo se se mnou nebavil. Časně ráno příští den, ještě za hluboké tmy, Martin odjel. Cítil jsem se v tu chvíli moc důležitě, jako mámin ochránce, pobyt v osadě se čím dál tím víc podobal skutečnému dobrodružství. Když se rozednílo, nanosil jsem ke sporáku dříví a zatopil. Za chvíli bylo v chaloupce takové horko, že mě to táhlo ven. Navlékl jsem na sebe bundu, šálu i čepici a vyšel k řece. Noční mráz rozšířil zamrzlou část, jen uprostřed koryta ještě bublala volná voda. V zátocce jsem si udělal báječnou klouzačku, když mě to přestalo bavit, zkoušel jsem, jak daleko po ledě dojdou. Pevný krunýř vystřídal tenčí, povrch už se trochu houpal, ale já si ověřoval, co vydrží. Řeky jsem se nebál, byl jsem přesvědčený, že ji znám, pode mnou přece nebylo tak hluboko. A pak se to stalo. Celý kus kry se se mnou ulomil, zčista jasna jsem se plácal v pořádně studené vodě. Vůbec to nebylo takové jako v létě. Bota, svetr a nacucaná bunda mi bránily v pohybu, proud v ledovém sevření byl neobyčejně silný a táhl mě k jezu. Křičel jsem, volal o pomoc, jenže nebylo to nic platné. Neměl jsem se čeho zachytit, voda mě strhávala, polykal jsem andělíčky.

„Chyt se,“ ozvalo se najednou.

Nevěděl jsem, kdo to křičí, ale těsně nad hlavou se mi objevila větev, popadl jsem ji se vši zoufalou silou, která mi zbývala.

„Pomalu, klid, nepouštěj se.“

Po centimetrech mě to táhlo zpátky ke břehu.

„Vydrž!“

Klacek klouzal v dlaních, zaryl jsem do zledovatělé kůry nehty a po několika dalších nekonečných chvílích jsem byl na pevné zemi. A tam stál ten potetovaný chlap, ten námořník, co přinesl vzkaz od našeho táty. Čekal jsem, že dostanu vynadáno, on ale

neřikal vůbec nic, jen mě popadl za ruku a vedl směrem k chatě. Pěstí zabušil na dveře, dlouho trvalo, než maminka otevřela. Můj stav ji upřímně zděsil. Za neustálého bédování ze mne strhala promočené oblečení, odvěkla mě do podkrovního pokojíčku vytápěného průduchy od dolních kuchyňských kamen a zastlala mě horou peřin. Bylo tam jako v sauně, ale já se přesto nemohl ohřát a lomcovala mnou zimnice. Pil jsem litry horkého čaje, jenže ani to moc nepomáhalo. Odpoledne přišla horečka, chvílemi jsem spal, chvílemi byl vzhůru, skutečné dojmy se mísily s tím, co se mi zdálo. Tlumený hovor zaznívajících z kuchyně, příjezd strejdy Martina a ostrá mužská hádka. A k tomu děsупné horečnaté snové příběhy, jednou jsem padal do vodopádu, podruhé mě drtily ledovce v rozebraných horách. Probudil jsem se až za tmy a chtělo se mi na záchod, jenomže poklop vedoucí ke strmým schodům byl zavřený z druhé strany. Bouchal jsem na něj, pak se objevila maminka a přinesla nočník.

„Teď ven v žádném případě nemůžeš,“ opakovala.

Děsně mě ponižovalo čurat jako malé dítě, styděl jsem se, ale nebylo na vybranou. Když jsem se znovu probudil, byla už tma. Jen za malým okénkem ve štítě chalupy se míhala světla. Utřel jsem sklo zamlžené párou a spatřil strejdu Martina, jak jezdí po dvoře s plechovým kolečkem. Nechápal jsem, co dělá, ale pak jsem si všiml, že zavází náš báječný sklípek sutí a hlinou ze zahradního kompostu. Nevěděl jsem, proč likviduje takový dobrý sklep, jenom jsem koukal. V jednu chvíli se Martin zarazil, zašel do domu a přihodil do jámy ještě podlouhlou krabičku, teprve po chvilce mi došlo, že je to šperkovnice, ve které maminka našla tu třpytivou brož. Docela na závěr, když už byl sklípek srovnán s okolním terénem, přivávil strejda z lesa veliký a těžký slonatý kámen, kterým všechno překryl. Lucerna zhasla, představení skončilo.

Víte, pane doktore, když to takhle povídám, má vyprávění ráz uceleného příběhu, ovšem ve skutečnosti je to jen taková mozaika spleaná z drobounkých útržků paměti. Vždyť mi tenkrát ještě nebylo ani osm let. Na všechno, co se stalo, jsem dávno zapomněl, ty střípky vzpomínek jsem si vybavoval jednotlivě a vlastně náhodou. Třeba okamžik, kdy konečně horečka odezněla a já mohl slézt ze svého podkroví dolů do světnice. To se mi vybavilo, když jsem nedávno ucítil vůni klasického jádřového mýdla. Tím maminka zpravidla drhla dřevěnou podlahu, a přesně tak to vonělo v kuchyni, když jsem se tehdy uzdravoval.

Nebo ten kámen na dvorku. Já na tu chatu dlouhá léta nejezdil, i když mi nakonec patřila. Časem si máma Martina vzala, prožili spolu spoustu spokojených let, a já nakonec stavení na břehu Sázavy zdědil. Víkendové dojíždění mě ale nebavilo, dlouhodobě jsem chaloupku pronajal známým. Teprve nedávno, na stará kolena, jsem se tam vrátil. A když jsem sekal trávu na dvorku, nůž sekačky ostře zarachotil a já si všiml, že uprostřed trávníku je zarostlý plochý balvan. A v tu chvíli naskočily ztracené vzpomínky. Čím dál tím víc mě ten příběh z dětství zajímal, a proto jsem začal po jeho kořenech trochu pátrat. Po mémě zůstal starý kufr, ve kterém byla uložena dávná vysvědčení, rodinná alba, památníky a svazčky zažloutlých dopisů. A mezi nimi i kopie rozsudku, který mého otce posílal na osm let za mříže věznice. Kdepak námořník. Lupič, který přepadl klenotnictví na Smíchově a odnesl si odtud šperky za spoustu tisíc korun. V univerzitní knihovně jsem si našel noviny z té doby, Večerní Praha se o případu rozepsala poměrně podrobně. Pachatel byl dopaden necelý týden po činu, ale ukradené diamanty se nalézt nepodařilo. Pokud se je přeci jen podaří vypátrat, slíbil pan redaktor, že bude čtenáře okamžitě informovat. Neinformoval, nenašlo se nejspíš nic. Nicméně příběh do sebe docela dobře zapadal. Ten táťuv posel byl on sám, tetování v těch časech nepatřilo jen k mořím, ale i ke kriminálům.

Možná počítal s tím, že na něj máma počká, byl však na omylu. Když našel naši adresu a předal první vzkaz, vyplašená maminka se rozhodla pro útěk na Sázavu. I tady nás časem objevil a připravil honosný dar v podobě vzácné brože ze smíchovské loupeže. Máma šperk odmítla. Pak mě ale vytáhl z vody a prakticky mi zachránil život, a proto přišel čas k jednání, na které se dostavil i strýček Martin. Znovu se vrací podoba s Wolkerovou

básní, nevěrná žena, milenec a oklamáný muž. Naneštěstí tu nebyl žádný Fidelio, věrný pes, který by vzal na sebe žárlivost, vztek a lidskou zlobu.

Podrobnosti toho, co se tenkrát ve světnici událo, se už asi nikdy nedozvím, jasná je pouze skutečnost, že táta od té doby zmizel z mého života, ze světa a nakonec i z mých vzpomínek. Navíc si dobře uvědomuju, že celý můj příběh může být nepravdivý, určitě si spoustu věcí zkresluju a namlouvám, klidně se všechno mohlo stát docela jinak. Je docela možné, že Martin zaplatil otci lodní lístek do Austrálie, snad se spřátelili, opili, a tátu na zpáteční cestě porazilo auto. Nebo se utopil ve stejné řece, z níž mě vytáhl, třeba ho kvůli schovaným šperkům přepadli a utloukli dávní komplici, není vyloučeno, že umřel jako bez-

domovec někde v kanále teplovodního potrubí. Desítky konců má tahle chmurná historie. Takže se vraťme na začátek, doktore. Rozumíte lidským duším, a proto vás žádám o radu. Není nic snazšího, nežli si udělat jasno. Vzít páčidlo, krumpáč, lopatu a zajít na dvorek sázavské chaty. Jenže já se toho trochu bojím. Mám to udělat, nebo ne?

Vy jste mě překvapil, pane doktore. Myslel jsem, že vyznáváte dost nemilosrdné odhalování minulosti. Samozřejmě, že vás poslechnu. Nikdy nezvednu ten kámen. A rád překryju kousek dvorku pořádně silnou vrstvou betonu. Upřímně řečeno, ohromně se mi ulevilo. Doporučím vás všem svým známým. Možná, jestli mi zase někdy bude tesknout, přijdu a poprosím, jestli bych se přece jen nemohl stát vaším pacientem.

Kdo jinému jámu kopá

Miroslav Otřisal

V trezoru tiše cvaklo a těžké pancéřové dveře se bezhlučně otevřely.

„Pak že to nepůjde,“ zabručel jsem spokojeně a sundal si stetoskop z uší.

Starý Thompson, ale velice solidní práce, docela jsem se při tom zapotil.

Namířil jsem světlo tužkové baterky dovnitř a zkoumal jeho obsah. První mi padlo do oka album známek. Hned na první straně se skvěla v celé své nádheře červená Britská Guyana, která v době svého vzniku v roce 1806 stála pouhé čtyři centy, ale při poslední dražbě byla odklepnuta za dvě stě padesát tisíc. Na dalších stranách následovaly podobné lahůdky. S povzdechem jsem album zavřel a vzal do ruky sbírku starých mincí. Bylo to jakbysmet, vzácné mince se ve slabém světle matně leskly a mně se při každém otočení strany honily v hlavě cifry, které by se daly vydělat jejich prodejem.

„Ale pro to jsi sem nepřišel Ede,“ ozval se hlas v mém podvědomí.

„Máš pravdu,“ zabručel jsem potichu a smutně vrátil mince opět na místo,

Černé sametové pouzdro... kde k čertu..., zaklel jsem v duchu a zalovil za hromadu cenných papírů. Čas tlačil. Hlavně když vedle v pokoji chrápal jejich majitel.

A bylo tam! Podlouhlé sametové pouzdro nevypadalo na první pohled nijak zvláštně. Trochu rozechvělými rukama jsem ho otevřel. Rubíny ve světle baterky rudě žhnuly jak uhlíky skautského táboráku. Jeden obrovský kámen ve tvaru slzy uprostřed a tři menší po stranách, zasazené do zlatých lůžek z akantových listů.

Ano, byl to on. Prokletý náhrdelník Lucrezie Borgiae.

Vzal jsem ho z pouzdra, strčil do kapsy a místo něj tam vložil jeho přesnou kopii.

„Ede, zavři tu almaru a zmiz!“ ozval se zase můj vnitřní hlas. Většinou mi dobře radil, tak jsem s těžkým srdcem trezor zavřel, zapnul opět alarm a vyšel do zahrady.

Nasedl jsem do auta, pomalu proklíčkoval vilovou čtvrtí a vjel na Park Drive, směrem do města. Zaparkoval jsem na stejném místě, kde jsem si večer vůz vypůjčil, přešel o dva bloky dál k mému vozu, nasedl a s pocitem dobře vykonané práce se vydal k domovu.

Na kšeft jezdím výhradně kradeným autem. Vůz pak ovšem vždy po práci vrátím na své místo a někdy ho i dotankuji.

Začalo to asi před měsícem. Přišla do mého krámu těsně před uzavřením. Měla pěknou mladou tvář, její vlasy připomínaly záplavu roztaveného zlata, našpulené rty rudě namalované, vytrhané obočí a temně modré oči, které by básník označil za nevinné, jenže o nějaké nevinosti nemohla být v tomto případě vůbec řeč, ba co víc, já v nich viděl vyloženě trouble.

Oblečena byla přesně podle poslední módy léta roku 1972. Sako z červeného latexu, černé vysoké kozačky až nad kolena a k tomu, jak jinak, černočervenou kabelku.

Chvilí se bez zájmu motala kolem regálu se starými knihami, ale jen do té doby, než vypadl poslední zákazník. Potom přistoupila k pultu a přešla rovnou k věci.

„Pan Hartl?“ otázala se příjemným hlubokým hlasem.

„Jo, to jsem já. Co potřebujete?“ zeptal jsem se a podíval se do těch tmavomodrých očí, hlubokých jak artézské studny.

„Jsem Sheila Van der Maar,“ představila se.

„Chtěla bych koupit... náhrdelník Lucrezie Borgiae,“ řekla klidně, jako by si objednávala hamburger u McDonalda.

„To nevedu,“ snažil jsem se říct klidně jako ona, ač mně tím hned na poprvé vyrazila dech.

„Ha, ha, ha, dobrý, pane Hartl. Ale teď, když jsme se dosyta nasmáli, přejdeme k věci,“ pravila stejně klidně jako předtím. Usmála se a předvedla tak řadu zubů bílých jako perly.

„Mám zaručenou informaci, že právě vy byste mi ho mohli opatřit,“ a následovala opět ta dech beroucí přehlídka perel.

„Mnó,“ protáhl jsem, „možná, že jo, možná, že ne.“

„Ale pojďte, pane Hartl, skončeme ten tyát, vím přesně, že vy jste ten pravý, řekl mi to José Mendez.“

„Áha, v tom případě bude mít asi pravdu,“ protáhl jsem znovu, ale úplně jiným tónem.

„Tady je jeho číslo, můžete si to ověřit,“ řekla a vtiskla mi do ruky telefonní číslo, napsané na krabice odtrhovacích zápalek s reklamou dost nemravného klubu.

„Moment,“ zabručel jsem a zmizel ve dveřích své pracovny.

Krátký telefon s Mendezem, pro kterého jsem už v minulosti

pracoval, mi potvrdil, že to byl opravdu on, kdo dal slečně Van der Maar ten tip.

„V pořádku... tak jo, беру to,“ vrátil jsem se opět do kšeftu.

„No hurá, už jsem si myslela, že to budu muset ukrást sama.“

„Víte, kde ho najdu?“

„No samo. V Samsonově vile v trezoru za obrazem Salomé s hlavou Jana Křtitele.“

„Jápkap jste k těm informacím přišla?“ zeptal jsem se s obdivem.

„Moje sestra to někde vyčenichala. Je to totiž pro ni.“

„Pro vaši sestru? Proč nepřijde sama?“

„Moje sestra vychází jen zřídkka z domu, nebo lépe řečeno – nikdy,“ dodala Sheila, která zřejmě vycítila neklid v mé otázce.

„Tak dobře,“ svolil jsem nakonec. „Deset procent z ceny, plus výdaje a měsíc na přípravu.“

„Cena? Jaká je cena toho náhrdelníku?“ zeptala se zvědavě.

„Pokud mě paměť neklame, byl naposledy vydražen neznámému majiteli za dva a půl milionu. Tak to dělá pro mě rovných dvě sta padesát tisíc.“

Sheila se jizlivě usmála. „Když jde o její zatracené záliby, peníze pro ni nejsou žádný problém. Ale proč tak dlouho na přípravu? Víme přece, kde to je, ne?“

„Ale děvče, to není jen tak. Musím zjistit, co je to za trezor a jaká jsou tam poplašná zařízení – a to zjistím jediné tak, že se tam napřed půjdu v noci podívat. Také musím nechat udělat duplikát toho náhrdelníku...“

„Na co proboha duplikát?“ skočila mi překvapeně do řeči.

„To je můj trik a záruka úspěchu. Kradenou věc nahradím její imitací tak, že majitel na první pohled vůbec nepozná, že byl originál ukraden. A než na to přijde, nad věcí už dávno zaroste tráva a já jsem z dohledu.“

„Fikanýýý!“ zvolala nadšeně a v očích jí šibalsky zajiskřilo.

„Tak jo, dámo, až budu připraven, tak dám vaši sestře vědět,“ řekl jsem a mírně se uklonil.

Sheila pokrčila rameny, vrazila mně do ruky navštívenku a beze slova vypadla z krámu.

Podíval jsem se na navštívenku. Stálo tam: Daphne Van der Maar – Red Wood Village Channaghon. Tel 68 54 354.

„Fíííí,“ hvízdal jsem si potichu, protože to byla jedna z nejbohatších čtvrtí Chicaga a kdo tam bydlel, musel mít i na deset Lucenziínských náhrdelníků a papežovu tiáru k tomu.

Zazvonil jsem přesně pět minut před čtvrtou.

Byli jsme sice se slečnou Daphne Van der Maar domluveni na čtvrtou, ale zastávám mínění, že je lépe přijít na schůzku čtvrt hodiny dřív než minutu později.

„Kdo je to?“ ozval se z mikrofonu ochraptělý ženský hlas tónem, kdo mě to sem zase leze.

„Ed Hartl.“

„Aha,“ podivila se, jako by na naše setkání zapomněla. „Pojďte dál, chodbou dozadu do salonu,“ ozval se bzučák a dveře se otevřely. Šel jsem dlouhou chodbou přesně podle návodu a vstoupil do salonu.

„Uf,“ zařval jsem málem leknutím a mé tělo strnulo v půli kroku. Za stolem seděla žena dobrých sto třicet kilo, na sobě měla batikovou bavlněnou tuniku, takovou, jakou jsem vídával v bazaru na marockých obchodnících. Na obličejí měla tolik líčidla, že by se s ním daly natřít všechny čtyři komíny Titaniku.

Pod rozcuchanými vlasy barvy pochcané slámy se na mě dívala malá prasečí očka a její trojitá brada se pobaveně natrásala.

„Tak co, mladej, pojď dál a nevyvaluj na mě oči jak černoch na zamrzlej kýbl,“ zahuhlala a ukázala rukou plnou prstenů na protější křeslo.

„Daphne Van der Maar?“ vykoktal jsem ze sebe nejistě.

„Jasně, kdo jsi myslel, že jsem? Královna ze Sáby?“ zasmála se sama svému vtipu, až se jí trojitá brada znovu roztřepala. Máte to zboží pro mne, pane Hartl?“ zeptala se nedočkavě. Beze slova jsem sáhl do kapsy, vytáhl pouzdro, které jsem pro náhrdelník sám opatřil, a podal jí ho.

„Óóóh,“ vyjekla nadšeně, když pouzdro otevřela a v záři odpoledního slunce se drahokamy rudě rozzářily.

„To je nádhera. Ta barva. A to propracování...“ zvatlala jako malé dítě, ale z jejího výrazu bylo znát, že kamenům rozumí.

„Teď si dáme kávu a zákusek, potom si zkontroluji pravost, a když bude vše v pořádku, vyrovnáme se,“ pravila povzbudivě a mrkla na mě jedním okem. Zmáčkla zvonek ukrytý pod stolem a jako mávnutím kouzelného proutku se ve dveřích objevila dívka v černých šatech a bílé naškrobené zástěře.

„Erziko, doneste nám kávu a zákusek,“ poručila Daphne.

„Ano madam,“ pravila služebná a zmizela ve dveřích, aby se v okamžiku opět objevila s konvicí kafe a tácem plným zákusků.

„Je to Maďarka,“ poznamenala tiše hostitelka a spokojeně dodala: ale jako služebná k nezaplacení.“

„Berte si, pane Hartl,“ pobídla mě a sama si vzala velkou šlehačkovou rakvičku, která v ní zmizela na dvě kousnutí.

„Mám sladké ráda,“ řekla a pokrčila odevzdaně rameny, když viděla můj překvapený pohled. „A jídlo vůbec. Hubení lidé mě štvou! Zvláště, když říkají věci jako: „Víš, já se prostě někdy zapomenu najíst.“ No, už jsem zapomněla, kde bydlím, kam jsem zaparkovala auto nebo kam jsem dala klíče. Ale nikdy, nikdy se nezapomenu najíst. Musíte být tak trochu blbý, abyste se zapomněl najíst, ne?!“ zvolala rozčileně a ve spravedlivém rozhořčení její už tak dost červený obličej zrudl ještě víc. Zatím co mně dále osvětlovala důvody své otylosti, rakvičky do ní padaly jako Němci do krytu.

„Kouříte?“ zeptala se najednou a strčila mně pod nos zlatou, perletí vykládanou tabatěrku.

„Ne, děkuji, tento zlozvyk jsem si ještě neosvojil.“

„Zato já hulím jak ucpaný piliňák,“ zahihňala se a strčila si do úst jednu malborku.

„Tu tabatěrku věnoval císař Napoleon své ženě Josefíně k prvnímu výročí svatby. To, že Josefína byla náruživá kuřačka, to ví jen málokdo. Dala jsem za ní minulý rok ve dražbě 250 000 doláčů. No nekupte to za ty peníze!“ hlasitě se zasmála a natáhla se pro další rakvičku.

„Kašlu na to, že jsem tlustá,“ řekla s plnou pusou.

„Dávno pryč je ta doba, kdy jsem každý den stála na váze a trápila se nesmyslnými dietami. Nemám pro koho být štíhlá a krásná, jsem totiž úplně sama. I ten můj kocour mně utekl. Věřil byste tomu, po tolika letech jednoduše vezme roha.“

„Ten se jistě vrátí.“

„Ale kdepak, už je to týden a ještě se neukázal, ještě nikdy nebyl tak dlouho pryč...“

„Vaše sestra říkala...“ snažil jsem se odvést řeč jinam, než se mi tu rozpláče.

„Moje sestra je nedomrlý spratek, který si neumí ničeho vážít,“ přerušila mě, aniž počkala, co chci říci.

„V hlavě má jen mejdany a to, kam jít večer zapařit. Nápadníky střídá častěji než svoje kalhotky, tedy pokud vůbec nějaké nosí. Celé hodiny stráví s jointem v hubě a posloucháním nějaké vzducholodi. No řekněte sám, pane Hartl, „Olověná vzducholod“ – slyšel jste už stupidnější název pro hudební kvarteto? Ale ona v sobě nemá kousek cti a úcty ke jménu Van der Maar. Naše rodina pochází z Holandska a vydělala své jmění broušením diamantů a prodejem klenotů. Tuhle čtvrt' prakticky založil můj praděda a patří nám ještě teď hromada pozemků v okolí. A ona? Ona neumí zacházet s penězi ani co by se za nehet vešlo. Jo, pane, taková je moje sestra. Naštěstí rodiče svěřili peníze do opatrovnictví mně, ale za dva roky, až bude plnoletá, zdědí půlku jmění Van der Maarů. A potom, Pán Bůh s námi!“

„Aha, sestřička je opět při svém oblíbeném rozptýlení – pomlouvání nejmladšího Van der Maara,“ ozvalo se za mými zády.

Ve dveřích stála Sheila a jizlivě se šklebila. Tentokrát odložila červenočerný look a měla na sobě pestrobarevné květované sako, široký slaměný klobouk a byla bosá. Sukni neměla vůbec, anebo byla tak krátká, že ji nebylo vidět.

„Dobrý, pane Hartl,“ pozdravila, „anebo vám můžu říkat Ede?“ dodala a smyslně na mne zamrkala.

„Nech toho tokání a přines nám raději ještě kafe,“ zasyčela vztekla Daphne.

„Já už nechci, na kafe je tu příliš horko,“ zaprotestoval jsem.

„Tak tedy pro pána mojito a pro mne hrnek pořádné kávy!“ opravila svoji objednávku.

„Ano madam,“ napodobila Sheila maďarský přízvuk služebné.

„Nemůže moc protestovat,“ ušklíbala se Daphne, když její sestra zmizela.

„Je ráda, když jí k jejímu sporému kapesnému sem tam něco přidám.“

Než bys řekl švec, stála Sheila opět u stolu a postavila na něj veliký hrnek horké kávy, sklenici mojita s ledem, teatrálně se uklonila a zmizela, odkud přišla.

„Tak, a teď vás na chvíli opustím. Než zaplatím, musím být na chvíli s tím šperkem sama. Vždy to tak dělám a nebudu dělat výjimku ani teď. Trochu se s ním pomazlím, zkontroluji jeho pravost, pak si ho nasadím a podívám se, jak mi sluší...“

„To bych na vašem místě nedělal, cožpak neznáte jeho strašnou historii?“

„Ne...e,“ protáhla Daphne obličej a zvědavě na mne vyvalila oči.

„Tak poslouchejte,“ zabručel jsem a dal jsem si pořádný lok.

„Říká se, že ten, kdo ho měl jednou na sobě, do roka a do dne zemře. Jeho první majitelka Lucrezia Borgia ho dostala darem od svého manžela za porod holčičky a hned si ho nasadila. Ještě téhož večera zemřela. Jeho druhá majitelka, Isabela d' Este, která ho dostala od svého bratra, Lucreziina manžela, byla druhý den nalezena otrávená. Potom se šperk, neznámo jak, dostal do rukou anglického krále Jindřicha, který ho daroval své ženě Anně Boleynové – a pár měsíců nato jí nechal useknout hlavu. Další majitelkou byla slavná madame de Pompadour. Dostala ho od svého milence Ludvíka XV., pouhé dva dny před svou smrtí v roce 1784. Potom se náhrdelník na dlouhou dobu ztratil a objevil se až skoro za dvě stě let tady, v Americe. Darovala ho totiž jedna nejmenovaná vysoce postavená osoba po hádce na usmířenou Marilyn Monroe.“

A i ta po krátké době nato umírá, prý na předávkování léky, ale kdo ví?“

Loknul jsem si znovu mojito a roztočil v prázdné sklence kostky ledu, které zacinkaly do ticha místnosti jako umíráček. Daphne na mne chvíli hleděla s otevřenou pusou a pak se nuceně zasmála.

„Hezká historka, pane Hartl, trochu morbidní, ale opravdu pěkná.“

„A hlavně pravdivá.“

„Nu což, stejně to provedu tak, jak jsem řekla. Ta místnost, to je vlastně veliký trezor. Nemá žádné okno a stěny jsou z masivního železa. Protipožární čidla zaznamenají každé zvýšení teploty byť jen o pár stupňů. Zvukotěsné dveře jsou z víc jak deset centimetrů silné kalené oceli. Zámek na nich je Viland a Baltisberg – švýcarská kvalita, tam se nikdo nedostane, pane Hartl. Ani vy ne,“ dodala se smíchem a brada se jí při tom roztřepala jako tři sulcové tlačanky.

„Asi před měsícem tady dělala servis ta firma, co ho montovala, funguje všechno tak, jak má, ta místnost je opravdu jistější než Fort Knox.“

Roztáhnul jsem ruce v bezmocném gestu a nasadil výraz „děj se vůle boží“.

Daphne vstala, vzala ze stolu hrnek kávy, shrábla zlatou tabatěrku a pravila: „Jednu vadu ta místnost přece má – nesmí se tam kouřit.“

Potom přešla ke dveřím, stoupla si tak, abych neviděl, jaký číselný kód vytukává, a dveře se bezhlučně otevřely. Na prahu se ještě jednou otočila a pravila: „Vrátím se asi za hodinu, zazvoňte na služebnou, dejte si ještě jeden drink, a když vám bude dlouhá chvíle, Sheila vám ji určitě ráda pomůže zkrátit,“ mrkla na mne jedním okem a dveře za ní stejně bezhlučně, jak se otevřely, tak i zapadly.

Četl jsem o takových trezorech, ale do každého se dá dostat, jen se musí vědět, jak na to.

„Už zmizla ve své jeskyni?“ přerušil moje myšlenky Sheilin hluboký hlas. Vzhlédl jsem a podíval se na ni. Stála mezi dveřmi,

v každé ruce sklenku mojita a ve tváři spokojený úsměv. Měla na sobě krátké červené šaty z průhledného tylu a jinak nic, ani pod nimi nic. Přešla ke stolu, sedla si naproti a postavila přede mne mojito.

„Vždycky se tam zavře, navleče si nějaký artefakt a představuje si, že je ta osoba, která ho kdysi nosila. Dokonce tam má i její šaty. Trochu ujeté ne? Ale každý máme nějakou úchylku, ty určitě taky, že?“ vyvalila na mne své veliké oči. Potom beze slova zalovila v kapse, vytáhla cigaretu marihuany a zapálila si ji stolním zapalovačem. Labužnický několikrát popotáhla a podívala se na mě.

„Dáš si taky práska, Ede?“ zeptala se a znovu labužnický popotáhla.

„Ne, takový svinstvo nepotřebuji.“

„Děláš chybu, Edíku, můžu ti říkat Edíku, ne?“

Mlčky jsem pokrčil rameny, na znamení, že je mně to jedno. Vzal jsem do ruky mojito a napil se. Studená tekutina mi dělala dobře. „Je tu zatracený vedro,“ konstatoval jsem věčně.

„Klima je v háji, zapíná jen někdy, a to čím dál méně. Mohli bysme se jít společně zchladit do bazénu,“ navrhla Sheila a nevině zamrkala.

„Bohužel nemám plavky,“ pokrčil jsem bezradně rameny.

„Prosím tě, plavky, kdo dneska potřebuje plavky, já také žádné nemám, podívej Edíku,“ a na důkaz, že mluví pravdu, rozevřela své tylové šaty. Už už jsem chtěl při té podívané svolit, ale ozval se znovu můj vnitřní hlas: „Ruce pryč od toho, Edíku, copak nemáš zásadu nic si s klientem nezačínat?!“

Ale to přeci není můj klient, snažil jsem se svědomí přesvědčit.

„Ede!... Budou trable!“ zařval můj vnitřní hlas a já jsem nevěřil svému sluchu, když jsem se slyšel, jak odpovídám: „Ne slečno Van der Maar. Počkám raději tady.“

Necháपavě se na mne podívala a opovržlivě si odfrkla: „Pchá, pánovi už to nefunguje? No jak myslíš, když ne, tak ne!“ Uražené se otočila a odešla ze salonu.

Díval jsem se na dveře, za kterými zmizela, a bojoval s touhou rozběhnout se za ní. „Ede, nech toho!“ vrátil mě opět do reality můj vnitřní hlas, „věnuj se raději kšeftu. Za hodinu dostaneš dvě stě padesát tisíc a budeš si moci splnit svůj sen.“

To je pravda, za hodinu budu bohatcem a konečně budu moci odjet na Floridu. Povalovat se v bílém písku Key Westu, chytat marlíny na udici a po večerech flirtovat s místními děvčaty. Při trošce štěstí by mně ty peníze mohly vystačit i na půl roku... Ze snů mě vytrhlo hlasité šplouchnutí venku. Podíval jsem se pootevřeným oknem. Sheila plavala rychlými tempy kolečko kolem bazénu, potom se otočila na znak a rozverně zakopala nohama. Po chvíli dalšího cáhání konečně vylezla. Byla úplně nahá. Určitě tušila, že se na ni dívám, protože když se utírala do obrovského froté ručníku, dávala pozor, aby mně neunikl žádný detail jejího těla.

Podíval jsem se na hodinky a potom na dveře trezoru. „Ještě půl hodiny,“ zamumlal jsem si pro sebe a utřel krůpěje potu z čela. Horko v místnosti začalo už být nesnesitelné.

„Znám jednu dívku, která si myslí, že vše, co se týpýtí, je zlato,“ ozvalo se od bazénu. Podle procítěného vybrnkávání kytary podmalované jemnými zvuky flétny, jsem neomylně poznal Led Zeppelin, zřejmě oblíbené Sheiliny kapely.

„And shes buying a stairway to heaven,“ zpíval charismatický hlas Roberta Planta. Naslouchal jsem celkem jednoduchému textu pojednávajícímu o dívce, která si myslela, že za prachy si může koupit všechno, i schody do nebe. Byla mazaná, ale naivní. Tak trochu mi připomínala Sheilu. Bezděky jsem se podíval z okna. Ležela na plastovém lehátku, otočena ke mně zády tak, že jsem z ní viděl jen slaměný klobouk se širokou střešou.

V té chvíli moje úvahy přerušilo hlasité zahučení a vysoký tón motoru, který se pomalu dostával do obrátek.

Aha, porouchané klima zase jednou zapnulo, napadlo mne, Sheila přeci říkala, že zapíná jen občas. Moc ochlazení ale nepřineslo, běželo nanejvýš tři minuty a znovu vypnulo.

„Tak na všechno je peněz dost, ale na klima, to peníze nejsou,“ zaklel jsem polohlasně a nedočkavě se podíval na svoje náramkové hodinky.

Ještě čtvrt hodiny a pak odsud konečně vypadnu, utěšoval jsem se v duchu.

Čas se vlekl jako šnek do francouzské jídelny a mně se zdálo, že trvá ta čtvrt hodina celou věčnost. Konečně byla čtvrt hodina pryč. Venku u bazény vystřídal Zeppeliny Jimi Hendrix a já hleděl na dveře od trezoru jako bagr na tragač, ale nic to nepomáhalo. Dveře zůstávaly zavřené. Uběhla další čtvrt hodina a já začal být pomalu nervózní. O půl už jsem to nevydržel a vyskočil jsem z křesla. Bušit na deset centimetrů silné dveře mi připadlo hloupé. Vyběhl jsem tedy ven v domnění, že možná Sheila bude znát číselnou kombinaci. Ale Sheila nikde. Jen magnetofon tiše šuměl a vymotaná páska pleskala o plexisklový dekl. Vypnul jsem ho a podíval se na příjezdovou cestu. Její červené sportovní auto bylo pryč. Stálo předtím zaparkované kousek od vchodu a to, že zmizelo, logicky znamenalo, že s ním Sheila někam odjela.

„Doufám, že se aspoň oblékla, než vyrazila,“ zabručel jsem rozladěně a vrátil se nazpět do salonu. Dveře trezoru zůstávaly stále zavřené a po madam Van der Maar ani vidu.

„No nic, Ede, budeš se do toho muset dát,“ povzdechl jsem si polohlasně. Poklekl jsem před dveře trezoru a důkladně si prohlédl ten údajně nedobytný zámek. Naštěstí nebyl tak nedobytný, jak se říkalo.

„Když vypnu proud“, přemýšlel jsem nahlas, „vyřadím z funkce zámek na číselný kód a s tím manuálním zámkem už si budu muset poradit.“ Hlavní elektrický vypínač byl v chodbě, všiml jsem si ho hned, když jsem vstoupil do domu. Vypnul jsem ho a znovu se vrátil do salonu. Vytáhl jsem z náprsní kapsy sadu náradí, které nosím vždy pro případ potřeby u sebe. Je sice pravda, že klíč do zámku Viland a Baltisberg byl nenapodobitelný, ale já ho vůbec nepotřeboval. Vrazil jsem do otvoru pro klíč dvě kovové planžety a pomalu otáčel segmenty zámku, dokud jsem v prstech neucítil jemné cvaknutí, jak výseč zapadla na správné místo. První, druhá, třetí... až konečně zapadla šestá, poslední, a dveře se otevřely.

„No vida, každý zámek lze otevřít, i ten švýcarský,“ zabručel jsem si pro sebe, znovu jsem zapnul jistič a vešel do místnosti.

Vypadala hodně špatně, tedy jestli se to o mrtvole vůbec dá takhle říci. Její vyvalené oči a dokořán otevřená ústa v modrém obličejí svědčily o tom, že její boj o život byl drastický. Ruce měla pevně semknuty kolem rubínového náhrdelníku na svém krku, jako by se ho z posledních sil snažila strhnout. Přistoupil jsem k ní a snažil se nahnát tep na zápěstí, ale marně. Podle tělesné teploty byla mrtvá už hezkou chvíli. Vypadalo to na astmatický záchvat, ale pokud vím, Daphne astma neměla, a jak sama říkala, byla úplně zdravá.

Místnost, ne větší než tři krát čtyři metry, byla bez oken a jediným nábytkem byl masivní železný stůl, nad ním pár zarámovaných obrázků, dvě křesla a velká kovová skříň. V čelní stěně byl zabudován ještě jeden trezor, kde Daphne Van der Maar ukrývala své poklady.

„Trezor v trezoru, tak tomu tedy říkám vrchol opatrnosti,“ zakroutil jsem nevěřícně hlavou, přešel ke stolu a podíval se na fotografie.

„S rodiči na dovolené v San Francisku,“ stálo pod obrázkem, kde před Golden gate bridge mezi dvěma dospělými seděla malá pihovatá holka a rozverně vyplazovala jazyk na kameru.

„Moje první auto“ bylo napsáno pod dalším, kde pózovalo mladé děvče na kapotě sportovního cadillacu.

Byla docela pěkná, když byla mladá, pomyslel jsem si v duchu a letmo pohlédl na další. Na všech byla Daphne zamlada.

Že by se jí přece jenom stýskalo po letech, kdy byla mladá a pěkná?

Obešel jsem stůl a posadil se do křesla naproti mrtvé. Něco tady nehrálo. Jestliže Daphne nezemřela přirozenou smrtí, musel jí k tomu někdo pomoci.

A to znamenalo jen jedno – vraždu.

Ale jak ji mohl někdo zavraždit? Celou dobu jsem seděl před

jedinými dveřmi, je zhola nemožné, aby někdo nepozorovaně otevřel dveře, zavraždil ji a stejně nepozorovaně odešel.

Četl jsem o takových trezorech, určených hlavně pro sběratele starožitností, obrazů a podobných věcí. Byla to vlastně taková malá pevnost v domě, vybavená nejmodernější technikou.

Klimatizací, která udržovala teplotu na stálém bodu protipožárními čidly, která v případě požáru... a v ten moment mi to došlo, už jsem věděl jak byla Daphne Van der Maar zavražděna.

Vyskočil jsem z křesla a vyrazil ke dveřím trezoru. V půli cesty jsem se zarazil. „Sakra, co je zas tohle!“ zanadával jsem hlasitě. Dveře byly zavřené.

A v té chvíli jsem si uvědomil, v jaké jsem šlamastice.

Ráno Sheila zavolá policii, nechá otevřít trezor a mne tu najdou s mrtvolou a kradeným náhrdelníkem. Jen těžko jim budu vysvětlovat, že s tím nemám nic společného. Musím ven.

Sáhnul jsem sebejistě do náprsní kapsy pro svoje nádobíčko.

„Krucinál,“ zaklel jsem podruhé, „když spadnout na hubu, tak pořádně.“ Já debil jsem ho nechal v tom chvatu ležet na zemi před trezorem.

„Jak jen může být někdo takový idiot,“ povzdechl jsem si nahlas. Jediná možnost je číselná kombinace, ale jak ji zjistit?

Existuje miliarda možností a ani sebelepší kasař není schopen mezi nimi najít tu pravou. Posadil jsem se nazpět do křesla a s hlavou v dlaních jsem horečně přemýšlel. Jistě je to kód, který si Daphne dobře pamatuje a který nikdy nezapomene. Datum narození? Ne, příliš nápadné. Ostatně ho ani neznám.

Může to být jakékoliv významné datum v jejím životě nebo i kombinace dat. „Zatraceně Edíku přízniv si to, jsi v koncích,“ zalamentoval jsem. Opřel jsem se pohodlně do křesla a zavřel oči. „Ede, klid, přemýšlej,“ ozval se můj vnitřní hlas. Vtom se mi v hlavě zablesklo.

„Že by tohle bylo ono?!“ zařval jsem a vyskočil z křesla.

Kdysi jsem kdesi četl, že chlap nikdy nezapomene číslo svého prvního auta, možná, že u ženských je to zrovna tak, pomyslel jsem si a pohlédl na fotografii, kde Daphne pózuje na kapotě cadillacu. CHIC 191- 018. Přešel jsem ke dveřím trezoru a na tasatůře jsem vytukal číselný kód 191018. Nic. Na zeleném displeji se ukázalo CODE ERROR a dveře se ani nepohnuly. Zklamane jsem hleděl na zelený nápis.

Co dál, pane lupiči? Moment, většina zámků má jen číselnou modifikaci, ale toto je nejmodernější provedení Vilandu, když dokáže napsat CODE ERROR, bude mít určitě i modifikaci abecední. Sehnul jsem se k zámku a vytukal celé číslo CHIC191018. Díval jsem se na zelené hvězdičky, které na displeji naskakovaly místo čísel, a modlil se, aby to bylo ono. Bylo. V zámku potichu písklo, na displeji se ukázalo CODE A coeptedT a dveře se bezhlučně otevřely. „Seš borec Ede,“ málem jsem si i uznale poklepal na ramena. Ale v duchu jsem stejně věděl, že to bylo zatraceně naklap a jen náhoda, že jsem na ten kód přišel. Podíval jsem se na své náramkové hodinky. Půl jedenácté.

„Nejvyšší čas začít,“ zamumlal jsem si pro sebe a vyrazil do ulic.

Bylo půl čtvrté ráno a dům Van der Maarových zůstával prázdný. Seděl jsem potmě v salonu naproti dveřím od trezoru, v křesle, kde jsem strávil celé včerejší odpoledne, a čekal na Sheilu.

Konečně pět minut po čtvrté zašustěly na příjezdové cestě pneumatiky a za chvíli se na prahu pokoje objevila Sheila. Prošla salonekem a aniž by rozsvítila, pobroukávala si nějakou melodii a zamířila si to rovnou ke dveřím trezoru. Vytukala číselnou kombinaci, otevřela dveře a zmizela uvnitř.

Přešel jsem salon a vstoupil potichu za ní.

„Dobré ráno, slečno Van der Maar,“ pozdravil jsem klidně.

Bleskově se otočila a v jejích očích se objevilo zděšení.

„Hergot, chlape, vy jste mě vyděsil. Člověk se vrátí domů, najde mrtvolu své sestry a vtom mu někdo houkne za zády dobré ráno... div, že mě z toho netrefil šlak. Vy jste pořád ještě tady?

Celou tu dobu?“ zvolala vyděšeně a rychle postavila na stůl hrnek od kávy, který držela v ruce, když jsem vešel.

„Hm,“ zabručel jsem, „ještě jsem nedostal zaplacen.“

„Chudák sestra, byla tak slabá na srdce...,“ zaštkala Sheila a v ten moment vypadala, že se rozplácne.

„Jenom se mi tu nerozbrečte, vaše sestra byla zdravá jak řípa. Sama mi to říkala. Proč jste ji zavraždila, slečno Van der Maar?“

„Já? Vy jste snad zešílel,“ vybuchla vztekla. „Jak jsem ji já mohla zavraždit, když jsem byla celou dobu pryč?“ a vztekla dodala: „Však vy sám to musíte vědět nejlíp, protože jste celou dobu dřepěl tady, před těmi zatracenými dveřmi.“

„To máte pravdu, ale vy jste ji zavraždila, aniž jste prošla dveřmi...“

„Pchá, to jste mě tedy pobavil,“ skočila mi do řeči a trochu nejistě se rozesmála. „Jsem snad Houdini, abych procházela zdí?“

„To jistě ne, v tomto případě ani Houdini být nemusíte. Vymyšlené jste to měla perfektně, ale sehnala jste si špatného svědka. Od přírody mám totiž zvyk vrtat se v záhadách.“

„Aha, děd Vševed,“ vyprskla Sheila posměšně.

„Tak poslouchajte, já vám povím, jak jste to udělala.“

Jakmile včera odpoledne zapadly za vaší sestrou dveře trezoru a vy jste nepochodila se svým trikem společného koupání v bazénu, které vám mělo zajistit perfektní alibi, rozjela jste svoje show na zahradě. Pustila jste hlasitou muziku, která mě měla na vás upozornit. Potom jste mi úplně nahá předvedla svoje hrátky u bazénu, čímž jste si chtěla pojistit, že z vás nespustím oči ani na minutu.

Jestli to mělo fungovat, tak jak jste to naplánovala, musela vaše sestra zmřít hned během té hodiny, kterou si vyžádala k přezkoušení pravosti náhrdelníku. A také zemřela. Zemřela přesně v ten okamžik, kdy se začalo rozbíhat to porouchané klima. Jenže to nebyla klimatizace, jak jsem se já domníval, ale bylo to hasicí zařízení trezoru! Tyhle moderní trezory se totiž nehasí vodou, ta by všechno zničila, ale při sebemenším náznaku požáru zapne čidlo spínač vývěvy, která z tak malých místností, jako je tahle, během tří minut vysaje všechn vzduch a zamezí tak požáru. Geniální, že slečno Van der Maar?“ zeptal jsem se trochu jízlivě a mrkl po ní. Seděla na židli u stolu naproti své mrtvé sestře a pořád se naivně usmívala.

„Zajímavé povídání, pane Hartl, jen vykládejte, jak to bylo dál?“

„Zrovna v té chvíli, když jsem uslyšel zvuk domnělé klimatizace, jsem se podíval do zahrady. Ležela jste na lehátku zády ke mně tak, že z vás byl vidět jen ten obrovský sluneční klobouk. Z vás jsem neviděl zhora nic, ani jsem nemohl, protože vy jste tam vůbec nebyla. Zapínala jste totiž právě testovací zařízení požární ochrany. Všechny tyhle trezory mají standardně testovací zařízení na jakoukoli jeho funkci, která se dá kdykoli přezkoušet. To vaše je v chodbě za závěsem, před chvílí jsem ho tam objevil. Jakmile jste zmáčkla knoflík, vývěva začala vysávat vzduch a vaše sestra byla do tří minut mrtvá. Proti tomu, aby nedoběhla ke dveřím dříve, než se udusí, jste se pojistila tím, že jste jí nasykala do kávy její prášky na spaní, které byly v tom hrnku, co jste držela v ruce, když jsem vešel.“

Probudil ji až nedostatek vzduchu, ale to už bylo pozdě... Bez-mála geniální vražda, žádné stopy násilí, žádné otisky prstů na krku, každý by to prohlásil za infarkt,“ řekl jsem unaveně a znova se na ni podíval.

„Je mi vás líto, slečno, všechno jste měla tak perfektně připraveno, dokonce jste to vyzkoušela předem, na tom starém kocourově vaší sestry, abyste jó nic nezapackala. Ale máte smůlu, jsem kasář a znám všechny ty serepetičky, kterými jsou trezory vybaveny.“

Seděla ještě pořád v křesle, jen ten sebejistý úsměv zmizel. Místo něho se jí v očích objevila nenávist.

„Máš pravdu, zabila jsem ji!“ zařvala vztekla. Už jsem měla dost toho věčného sekýrování a ponižování. Sama se válela v penězích a ze mně si udělala služku za pár mizerných dolarů. Zjistit ten kód, to byla hračka. Byla do svého auta tak zamilovaná, ještě teď má tu rachotinu v garáži. Byla to stará rozežraná kráva a vůbec toho nelituji, že jsem ji zavraždila!“ zvolala roz-

hněvaně a vyskočila ze židle. Jak se tak přibližovala ke mně, nenávist z jejích očí mizela a její pohled začal měknout.

„Pojd, Edíku, nech toho, trochu se pobavíme,“ zavrňela a rukou udělala gesto, aby nebylo pochyb, o jakou zábavu půjde, „potom zahladíme stopy a zavoláme policii,“ šeptala mi do ucha, když se mi vrhla do náruče.

„A až tohle všechno zdědím, prodám to tu a odstěhujeme se na Bermudy nebo na Havaj, prostě tam, kam budeš chtít. Náš život bude jen zábava, pláž a party. O takovém vegetu se ti doteďka ani nesnilo,“ vrňela mi do ucha a tiskla se ke mně tak, že jsem i přes košili jasně cítil tvrdé hroty jejích bradavek.

To by bylo něco, Ede, bezstarostný život plný radovánek a nicnedělání, honilo se mi v hlavě. Ale kde je můj vnitřní hlas, napadlo mne, proč se neozývá? Asi leknutím oněměl, usoudil jsem v duchu a rozhodl se zakročit sám. Sáhnu do kapsy.

Ozvalo se slabé cvaknutí a její rozpálené tělo v mé náruči ztuhlo. Trochu ode mne poodstoupila a nechápavě se podívala na policejní pouta na svém zápěstí.

„To jsem našel ve vašem nočním stolku, ještě se spoustou jiných hraček,“ dodal jsem na vysvětlenou.

„Ano slečno, veget by to byl, ale jen do té doby, než bych vás omrzl, potom byste se mě zbavila. Vlohy, jak jste dokázala, k tomu máte. Budu se dále věnovat svému zaměstnání, to je jistější,“ řekl jsem přesvědčivě a zaklapl pouta kolem nohy masivního kovového stolu. Chvilí na mne nevěřícně valila oči, potom vztekla zařvala: „Vy jeden zatracený čmuchale, nic proti mně nemáte! Všechno popřu a svedu vše proti vám. Pak budete vy muset vysvětlovat, kde jste se tu vzal, a hlavně kde se tu vzal ten kradený náhrdelník. Vždyť vy jste ji mohl zavraždit stejně tak.“

„Ba ne slečno, důkazů proti vám je dost. Pochybuji, že jste ve své sebejistotě utřela otisky prstů na spínací testovacího zařízení...“

„Vy jeden parchante!“ zařvala Sheila vztekla a zacloumala želízky na rukou.

„Mám tedy pravdu, neutřela, že?“ Sheila místo odpovědi znovu bezmocně zacloumala želízky a vrhla po mně vražedný pohled. „Krom toho,“ pokračoval jsem, „jsou tu i vaše otisky na hrnku od kávy se zbytkem uspávacího prášku. A někde na zahradě bude zakopaný i ten udušený kocour. To bude policii stačit, aby vás obvinila z vraždy.“

Tak a teď jdu zavolat policii, vy tu pěkně hačejte a nezlobte.“ Mrknul jsem na ni jedním okem, otočil se a odcházel z trezoru za doprovodu Sheiliných obscénních nadávek.

Seděl jsem na kameni u brány Van der Maarovy vily a čekal na policii. Od zavolání uplynula už dobrá půlhodina, ale do domu se mi nazpět nechtělo. Měl jsem už plné zuby Van der Maarů a celého jejich majetku. A hlavně se mi nechtělo poslouchat Sheiliny oplzlé nadávky. Daphne byla mrtvá a tím zhasl i můj výhled na dvě sta padesát tisíc babek.

„Sbohem Florido, sbohem bílé pláži a adié floridská děvčata,“ zahořekoval jsem polohlasně nad tím, co mi uteklo.

Sun, fun and nothing to do. Všechno bylo v gaticích.

Z rozjímání mne vytrhlo skřípění brzd a mračno zvřeného prachu.

„Vila Van der Maarových?“ zeptal se policejní úředník z okénka služebního vozu.

„Jo, čekám tu na vás.“

Auto zastavilo na parkovišti a ze zadních dveří vystoupil postarší šedivý muž v civilu.

„Seržant detektiv Rowley,“ představil se poněkud rozmrzele.

„Tak kvůli čemu mě to vytáhli tentokrát o páté ráno z postele?“ zabručel nevrle a zatvářil se otráveněji než zrní na potkany.

„Nejlépe, když se na to podíváte sám, seržante,“ řekl jsem zdvořile a vedl ho do vily.

„Tak tady to..., konec věty jsem spolknul. Dveře od trezoru byly zavřené.“

„Sakra, co to má znamenat?“ zeptal se seržant.

„Nevím, jsem jen obchodník se starožitnostmi, trezorům moc nerozumím,“ pravil jsem skromně. „Když jsem odcházel, byly ty dveře otevřené. Je to vlastně velký trezor upravený jako místnost...“

„Znám takové trezory,“ přerušil mě policista.

„Mrtvá je uvnitř?“

„Podezřelá z vraždy také,“ oznámil jsem mu poněkud stísněně.

Seržant nadzvedl obočí a tázavě se na mne podíval.

„Připoutal jsem ji ke stolu.“

Seržant se na mne opět podíval a zakroutil hlavou: „Dnes už se nám do řemesla plete každý, i obchodníci se starožitnostmi.“

„Chtěl jsem jenom zabránit ničení stop...“

„Tak dobrá, Bene,“ otočil se ke svému řidiči.

„Brnkni Dawsonovi a řekni mu, že potřebujeme otevřít jednu z těch jeho almar. Oni jsou jediní, co taková monstra montují.“

A at' na to šlápně, nemám tady strávit celé dopoledne.

A vy mi zatím povězte, co se tady vlastně stalo,“ zabručel seržant, posadil se do křesla a ukázal rukou, abych si sedl naproti. Pomalu jsem mu vylíčil do detailů celý příběh, jen ten kradený šperk jsem vynechal. Místo toho jsem vystupoval jako solidní obchodník se starožitnostmi, který tu a tam zhotoví pro svoji klientku napodobeninu nějakého známého klenotu.

„Tak pánové, už jsem tady, kde to vázne?“ ozvalo se ode dveří.

„Aha, služba od Dawsona,“ řekl seržant a podíval se na hodinky, „ten si ale pospíšíl,“ dodal a zavrtěl hlavou. „Hele, vašnosto, nech těch legráček a otevři nám tady tu bednu,“ poručil mu nevrle.

„Nic jednoduššího, pane, jen musím vypnout na panelu celý systém a potom tady tím klíčem...“ mladík odběhl do chodby a za chvíli se vrátil.

„Tak a je to,“ řekl, „celý systém je vypnutý, nefunguje nic, jen mechanický zámek. A ten otevřu tímto klíčem, který si každý zákazník u nás uloží v trezoru pro případ, že se stane něco takového...“ upovídaný hoch se náhle zarazil.

„Oh, pane, teď nevím, jestli jsem nevyzradil firemní tajemství.“

„Klídek, mladej, já jsem policajt a tadyhle pán je starožitník, ten nemá o trezorech ani páru. Hlavně to už otevři!“ zvolal nedočkavě Rowley. Mladík strčil beze slova klíč do zámku a dveře se otevřely. Seržant ho odstrčil a vstoupil dovnitř.

„Panebože, co je zas tohle?“ zaslechl jsem ho a vešel pomalu za ním.

Sheila ležela na zemi, ruku s želízky nataženou k desce stolu, jako by chtěla naposledy zamávat. Jen její vyhaslé oči v moderním obličejí svědčily o tom, že to má za sebou.

„Co to znamená?“ zablekotal jsem přidušeně. „Když jsem odcházel, byla živá. Až moc živá.“

Seržant zalovil v kapse saka a vytáhl krabičku od cigaret.

„Sakra,“ zanačoval, „zrovna když ji nejvíc potřebuji, tak je prázdná, nemáte náhodou jednu?“ zeptal se.

Už jsem chtěl říct že nekouřím, ale v ten moment jsem si všimnul na stole tabatěrky, kterou měla Daphne po nebožce Josefíně.

No, ona už je potřebovat nebude, jedna marlborka víc nebo míň, pomyslel jsem si, vzal tabatěrku ze stolu a nabídl seržantovi, který se už skláněl nad Sheilou.

„Och, děkuji vám, pane Hartl!“ zvolal nadšeně, lačně hmátl po cigaretě, zapálil si ji a s chutí nasál. „Podívejte, tady leží také jeden nedopalek.“ Zvedl ho ze země, přičichl k němu a se zájmem si ho prohlížel.

„Marihuana,“ prohlásil, „podle rtěnky na něm si ještě stačila ta mladá dáma před smrtí jednu prásknout.“

„Jestliže kouřila tady v místnosti, je jasné, jak zemřela,“ ozvalo se za námi. Stál tam hoch, co nám otvíral trezor, a podle jeho vyvalených očí v zeleném obličejí bylo znát, že mrtvolu nevidí každý den.

„Jestli kouřila tady v té místnosti, musela zemřít, zabila ji požární ochrana.“

„Cože?“ zvolal nevěřícně seržant a vyděšeně hledal místo, kde by mohl típnout svoji cigaretu.

„Ne, ne, pane,“ uklidňoval ho hoch, „nemusíte se bát, všechno je vypnuto, ochrana také. Podívejte,“ a ukázal na strop.

„Tady ty malé, zamřížované otvory, to jsou čidla, která při sebemenším výskytu kouře v místnosti zapnou vývěvu a ta

během tří minut odsaje všechnen vzduch. Ta původní čidla byla tepelná, ale zjistili jsme, že než se teplota v místnosti zvedne o jeden nebo dva stupně, už je dávno všechno v plamenech.“

Je to u nás úplná novinka, montovali jsme ji tu asi před měsícem, zrovna s tím automatickým zavíráním dveří...“

„Automatické zavírání dveří?“ zeptal se seržant nechápavě.

„No, když vy zapomenete zabouchnout dveře od trezoru, automaticky je do patnácti minut zavře samo,“ vysvětloval ochotně hoch. „Paní Van der Maar si přála nainstalovat každou novinku hned.“

„Tak je to jasné, mladá zřejmě neměla zdání o výměně čidel, dostala chuť si jednu prásknout, zapálila si... a byl to poslední joint trávy v jejím životě. Nešťastná náhoda.“

„Kdo jinému jámu kopá...“ pronesl jsem dramaticky.

„Máte vlastně pravdu, mrtvá i její vražedkyně zemřely stejnou smrtí, to se stává jen zřídka,“ řekl seržant a jeho oči sjely na Daphne.

„To je ta vaše napodobenina?“ zeptal se a tužkou nadzvedl náhrdelník na jejím krku. „Cože to má vlastně být?“

„Náhrdelník Lucrécie Borgie. Ale je to jen kopie, jak říkáte, má jen zlomek ceny originálu.“ S tou napodobeninou jsem mu ani tak nelhal. V noci, když jsem odsud odešel, jel jsem nazpět do Samsonovy vily a vyměnil opět originál za padělek. Bylo mi totiž jasné, že Sheila mlčet nebude, a jakmile policie najde na krku zavražděné kradený šperk, už se povezu.

Ráno jsem dal Daphne na krk padělek a v klidu čekal, až se Sheila vrátí. Nakonec dopadlo všechno jinak, ale to jsem nemohl vědět.

„Pěkná práce,“ řekl seržant, který si stále ještě prohlížel náhrdelník.

„Má to celé jen jednu chybu,“ povzdechl jsem si zklamaně.

„Nikdo mně ho už nezaplatí!“

„To už je riziko povolání, pane Hartl. I s tím se musí počítat. Případ je vyřešen, vy můžete jít. Kdybychom vás ještě potřebovali, však víme, kde vás najdeme,“ krátce mávnul na pozdrav a řekl: „Ten náhrdelník paní Borgie vám pošleme hned, jak bude vyšetřování uzavřené.“

„Díky,“ zabručel jsem a pomalu odcházel.

„Moment, pane!“ zvolal náhle seržant.

Co ještě chce, pomyslel jsem si a rozmrzele se otočil.

„Něco jste si tu zapomněl,“ a podával mi Josefíninu tabatěrku, kterou Daphne Van der Maar vydražila za dvě stě padesát tisíc.

„Oh, pardon, jsem z toho celý nějaký dopletený,“ zablekotal jsem překvapeně a strčil tabatěrku do kapsy.

Svět se najednou nějak rozzářil a v hlavě se mi opět roztančily vidiny bílého písku a floridských děvčat.

Strach

Jiří Houser

Všechno se seběhlo strašně rychle. Škára uviděl, jak mercedes řítící se v levém pruhu nejmíň stopadesátkou narazil do zadku auta jedoucího před ním, které z nějakého neznámého důvodu prudce zabrzdilo. Náraz byl tak silný, že to vypadalo, jako by obě auta vybuchla. Tlak vyrazil všechna okna a jejich skla změnil v déšť střepin, které kolem aut na moment vytvořily zářivou aureolu. Škára dupl na brzdu a jen se modlil, aby to ten chlap za ním do něho taky nenapral. Naštěstí to ubrzdl a ti za ním taky.

Během několika minut se silnice zablokovala. Byl pátek odpoledne, provoz na trojce, každý spěchal z města, a teď všichni stáli blatník na blatníku a řeka plechů se rozlévala v betonovém korytu výpadovky jako dlouhý barevný had.

Škára popadl foťák, vylezl z auta a začal kličkovat mezi vozy

k místu nehody. Spěchal, protože věděl, že za několik minut dav kolem nabouraných aut zhoustne a šance na perfektní snímky bude mizivá. Prodral se skupinkou motorkářů, odstrčil nějakého tlustocha a zastavil se.

Vypadalo to zle.

Ridiče mercedesu náraz katapultoval čelním sklem do otevřeného prostoru. Jeho tělo minulo střechu renaulta a o padesát metrů dál dopadlo na beton dálnice. Zdálky to vypadalo, jako kdyby tam ležel balík potrháných hadrů. Jeho spolujezdkyně byla připoutaná, ale pás ani airbag jí nepomohly. Náraz vrazil blok motoru do kabiny a její přední část proměnil ve zmrzlý kov, masa a kosti.

Zadní část renaulta vypadala jako pokroucená harmonika, z níž trčela dětská ruka. Ridiče renaulta se při nárazu nafoukl airbag, ale teď ležel zplhlý na volantu, zalitý krví. Hlava řidiče visela z roztržitého bočního okna. Jeho spolujezdec byl zaklíněný v bezpečnostním pásu a jako jediný vypadal, že mohl nehodu přežít.

Škára začal fotografovat. Celek, polocelek, detail, záběry jako z policejní učebnice. Dával si záležet na tom, aby do těch fotek dostal co nejvíce barevných kontrastů, které tu hrůzu umocní. Takže stříbrná metalíza karoserie, na ní cákance rudé krve a lhostejná šed betonu, jo, to je docela působivý. Ta rozšmelcovaná ženská v mercedesu, to je vono, to je správný maso. A teď ještě cvaknout tu bezvládnou dětskou ruku, perfektní třešnička na dortu! Z týchle reportáže se editor posere blahem a flákne ji na titulní stranu, na to vezmu jed...

Škára obíhal nabouraná auta jako hyena kroužící kolem smrtelně zraněného zvířete. Jeho digitální canon se plnil hrůzou, kterou v této chvíli vidí jen dav čumilů, ale zítra bude děsit statisíce čtenářů bulvárního listu „HELE!“ Bude je děsit a zároveň přitahovat, budou si říkat „to je strašný, chudáci lidi“ a zároveň strkat ruku do kapsy pro drobné, aby si koupili svou denní dávku vzrušení. A budou si myslet, jo, je to děsivý, ale nás se to našťestí netýká, v čemž se ovšem strašně pletou. Už za půl hodiny nebo za pár minut se taky můžou proměnit v zakrvácenou zmrzlou podobnou člověku, stačí malá nepozornost za volantem, pohled stranou, pomalá reakce. Stačí se nerozhlednout nebo spolehat, že před přechodem pro chodce všichni řidiči spořádaně zastaví. Leda tak kulový, přátelé. Stačí strašně málo a z člověka je číslo do statistiky. A vo tom to je, říkal si Škára, kdykoli ho šťastná náhoda či echo od spřízněných policajtů přivedly k pořádný bouračce, sebevraždě, vraždě, katastrofě, zkrátka k nešťestí všeho druhu. Je to vo tom, filozofoval, bejt u toho jako první. Šťestí přejí připraveným, a to já jsem!

Vytí sirén zaslechl v okamžiku, kdy dělal poslední snímek. Zmáčkł spoušť, vmísl se do davu a přes ramena lidí fotografoval hasiče a sanitáky, kteří kmitali kolem aut. Zbral trosky renaulta, do něhož se muži v neformálních kombinézách propracovávali hydraulickými nůžkami, zdravotníky v červených kombinézách zápolící s nosítky. A počkal si, až policisté zakryjí vyproštěná těla ležící na vozovce. Ještě pohřební furgon s černými havrany vykládajícími rakve, a byl hotový.

Vrátil se do auta, posadil se za volant a začal si prohlížet snímky. Byl spokojený, ale jednu chybičku to mělo. Kdyby na těch snímcích figurovala místo anonymních obětí nějaká ta celebritka, to by teprve zazvonilo! Ale co, nemusí pršet, jen když kape...

Škára si uvařil kávu, nalil do ní trochu whisky a zasedl k počítači. Stáhl si fotky, které udělal před několika hodinami, a teď z nich vybíral ty nejlepší. Takže: ta ženská v meďouře je jasná, barevný kontrast mezi stříbrnou metalízou, šedým betonem a krvavými cákanci dostatečně emotivní, mrtvolák na betonu, co vypadá jako balík hadrů, taky ujde a mrtvá dětská ručička trčící z rozbitého okna fakt nemá chybu...

Škára označil vybrané fotky, klikl a počkal, až počítač dokončí operaci. Pak si fotky zvětšil na celou obrazovku. Rozklikl první, druhou, třetí, dobrý, dobrý, tady někdo strčil před objektiv kus pracky, ale to grafik vyretušuje. Následoval záběr hasičů s davem čumilů v pozadí, po něm fotka sanitáků v červených vestách. Na

třetím snímku stáli kolem havarovaných aut policisté se zástěnou, na dalším k mrtvolám mířili černí havrani. Story jako prase...

Škára si zapálil cigaretu a pohodlně se opřel. S přivřenýma očima probíral snímek po snímku, něco se mu na nich nezdálo, byla to maličkost, znepokojivý detail. Vrátil se k snímku hasičů, chvíli ho studoval a pak si toho všiml. Všechny tváře lidí tvořící dav byly obráceny k místu havárie kromě jedné. Patřila muži v kšiltovce, který se díval rovnou do objektivu. Náhoda, pomyslel si Škára a otevřel další snímek. I na něm muž v kšiltovce zíral přímo na fotografa. Další kliknutí a záběr černých havranů zavírajících dveře furgonu. Dav se už rozcázel, většina čumilů byla k objektivu zády. Výjimku tvořil muž v kšiltovce. Stál a zíral přímo na Škára pořizujícího poslední fotku. Jak se to říká v detektivkách? Poprvé je to náhoda, podruhé shoda okolností, potřetí úmysl...

Úmysl?

Škára se nahnul a přiblížil oči k obrazovce. Studoval tvář muže s kšiltovkou a v duchu otvíral zásuvky s tvářemi lidí, které znal nebo které si pamatoval. Vzhledem k jeho profesi jich bylo hodně, ale žádná se neshodovala s obličejem muže, který na něho několik minut nepohnutě zíral ze vzdálenosti deseti metrů. Škára kliknul myší a obličej se zvětšil. Pravidelné rysy, žádné vousy, žádné jizvy ani zvláštní znamení. Nevýrazný, tuctový obličej, na jaký za minutu zapomenete.

Kdo to sakra je?

Zapálil si další cigaretu a nalil si trochu čisté whisky. Coby bulvární novinář sbírající drby o celebritách a produkuje polo-pravdy a spekulace si za svou dosavadní kariéru nadělal spoustu nepřátel, i když dobrá polovina se našťavaně jen tvářila, vyhrožovala soudy a ve skutečnosti sama informovala bulvární média o aférkách a problémech v duchu hesla „ať o mně píšou, co chtějí, hlavně když píšou“. Negativní reklama byla taky reklama, a ten, o kom se nemluví, jako by nebyl. Tohle Škára dobře znal, tomu rozuměl, uměl se v tom rybníce plném bahna pohybovat jako mazaná štika. Čas od času se sice stalo, že někomu opravdu šlápl na kuří oko, ale s tím se taky počítalo a nepříjemnost vyřídil vydavatel a jeho právníci.

Ale někdy došlo k tomu, že se do nelítostného soukolí bulváru dostal úplně neznámý a nevinný člověk, který se stal na pět minut slavným, třebaže o to nestál. Pan Nikdo se vztekal a vyhrožoval, ale na právníky v drtivé většině neměl, a poslední, o co stál, byly soudní tahanice, které by díky mazaným advokátům vydavatelů stejně prohrál a ještě by musel platit soudní výlohy. Takoví lidé píšou dopisy plné výhrůžek, které ovšem nikdy nenaplní. Škára takové dopisy házel do koše a výhrůžné e-maily mazal, aniž si je přečetl do konce. Ale tohle bylo trochu něco jiného. Tohle bylo něco jako nevyslovená hrozba, a to Škára znervózňovalo.

Vrátil se k počítači a znovu rozklikl první obrázek. Zvětšil si mužův obličej a soustředil se na jeho výraz. Nebyl zlostný ani překvapený. Nehrozil, nevaroval. Ten obličej byl prázdný, ale ne strnulý, znepokojivý byl na něm jen utkvělý pohled stíněných očí.

Jak se tam ten chlap vlastně ocitnul? Byla to náhoda, nebo mě sledoval? To by mě ovšem musel sledovat celou cestu až k té bouračce. Takže ví, kde bydlím?

Přistoupil k oknu, v noci byla ulice až na zaparkovaná auta prázdná. Napíнал oči, jestli neuvidí ve tmě některé z kabin ohňček cigarety, ale nedělo se vůbec nic.

Už blběš, pomyslel si. Ten chlap se přece vůbec nemusel dívat na tebe. Stál jsi v davu a on byl dobřejší deset patnáct metrů daleko. Stejně dobře se mohl dívat na kohokoliv a ze sta možných důvodů. Třeba uviděl známého. Nebo někoho, kdo se mu líbil. Nebo prostě odvrátil hlavu od bouračky, protože se mu udělalo blbě. Možností je milion. Nojo, tak nějak to určitě bude. Škára se vrátil k počítači a stáhl si fotky na flešku. Teď ještě k fotkám nadatluje úvod, popisky a pošle to celé editorovi. Bude to bomba!

Nebyla to bomba. Přednost dostala reportáž o jedné odkvétající

cí zpěvačce, která se pokusila o sebevraždu a skončila v Bohnicích na uzavřeném pavilonu. Všichni věděli, že to byla klasická „demonstračka“, což autorce článku nebránilo, aby nese-psala srdceryvný příběh o nešťastné lásce a zradě. Kromě toho se zpěvačka trávila už čtyřikrát, takže pátému „vážnému“ pokusu nikdo z branže nevěřil. Zato všichni věřili tomu, že se tak na čtrnáct dní zvedne prodej jejích cédeček.

„Jsou to jenom srajdy a ty to moc dobře víš!“ apeloval Škára na editora. „Ta ženská je jak stokrát vyjetý víno, zatímco já ti tady nabízím skutečného cloumáka! Autentickou tragédii s vopravdovejma mrtvolama! Když tohle votiskneme, pudu po pozůstalých a vytáhnu z nich příběhy těch mrtvejch. Budeme mít pořádnou story, rozumíš!“

„Nikdo ty mrtvý nezná,“ namítl editor. „Nikoho nezajímaj. Kromě toho to budou mít všechny plátky. Určitě dostali echo vod policajtů.“

„Jenže já tam byl první. Seděl sem v autě, když to do sebe napálili. Mám to všechno zdokumentovaný vod samýho začátku!“

„Hele, Škáro, vopakuju ti, že na ty mrtvoláky se ti každej vykašle. Víš, kolik je za den bouraček?“

„Koukl ses vůbec na ty moje fotky? Nebo si je ani neotevřel?“

„Doprdele, jak dlouho tuhle práci děláš?“ naštvál se editor.

„Seš snad blbej elév, abys nevěděl, co to jsou priority? Dám ti na tu tvou úžasnou story půl sloupce a místo maximálně na tři fotky. Ber, nebo nech bejt.“

„Titulní strana?“ zkusil to Škára.

„Třetí strana a teď padej, mám práci...“

Škára by nejradši vypadl úplně, ale vedoucí rubriky ho poslal za slavnou herečkou pozdně středního věku, o které šla fáma, že ji postihlo fatální onemocnění, kvůli němuž se už měsíc skrývá ve své vile a nevychází ani nebere telefony. Škára měl zvonit tak dlouho, dokud mu herečka neotevře, a vymámit z ní aspoň tři věty, pod které by později přidal otázky, aby to aspoň trochu vypadalo jako interview. Takže jel přes celou Prahu k bílé funkcionalistické vile utopené v zeleni, opřel se o zvonek a čekal. Po nekonečných pěti minutách se z vily vyřítíl německý ovčák, opřel se předními tlapami o branku a začal štěkat tak, že to Škárovi trhalo ušní bubínky. Vystrčil na psa prostředníček a nenápadně vytáhl z brašny foťák, protože si všiml, že za jedním z oken se pohnula záclona. Nacvakal šest snímků a v autě si je na displeji přiblížil. Bingo! Byla to ona, hvězda stříbrného plátna sedmdesátých let minulého století, dnes stařena s pěti plastikami a parukou, kterou nosila i doma. Škára jen doufal, že se drb o její nemoci stane skutečností, jinak to byly zbytečně najeté kilometry. Ledaže by zejtra umřela, pomyslel si. Ale takový štěstí já mít nebudu...

Byl to prostě den blbec a Škára ho chtěl ukončit tak, jak si zasluhoval. Na vysoké sesli u barového pultu, který zabíral téměř polovinu denního baru, kam chodili bulvární pisálci zapíjet úspěšné hony na celebrity. Začal citronovým fernetem, kopl do sebe dva panáky a třetího si vzal ke stolku pro dva, aby dal najevo, že se dnes nehodlá s nikým bavit. Neměl na ty věčné stejné novinářský kecý náladu, potřeboval se jen trochu přiopít, aby se uvolnil a dostal ze sebe nahromaděný vztek.

Malými doušky upíjel nakyslou hořkost, kouřil a prosklenou tabulí bezmyšlenkovitě sledoval lidi, procházející pasáží. Připadal si jak v akváriu, ale pak změnil názor: v akváriu plavou všichni ti lidi, zatímco on je ze své pozice pozoruje. Kdybyste vy volové věděli, jak ten svět funguje, myslel si. Kdybyste tušili, jak moc jste podváděni a klamáni, když přijímáte virtuální realitu, kterou vám denně servírujeme, za skutečnost. Kdyby vás někdy napadlo, jak moc vás máme na háku, říkal si a trochu se při tom usmíval. Kdyby...

Najednou měl pocit, jako by mu do hlavy někdo zarazil hřebík. Promnul si oči a znovu se podíval, ale on tam byl pořád. Muž v kšiltovce, přízrak ze včerejška. Během denního blázince na něho zapomněl, ale jak se zdálo, on nezapomněl na něj. Stál, zatímco kolem něho chodili lidé, opřený zády o falešný mramor

pasáže a díval se přímo na Škáru. Byl od něj tak čtyři metry, dělilo je od sebe jen sklo okna, za kterým Škára seděl. Pasáž nebyla moc dobře osvětlená, matné světlo zářivek padalo seshora, takže mužův obličej stínil kšilt. Všechno, co Škára viděl, bylo jen chřípí nosu a tenké, pevně sevřené rty. Periferním viděním zaznamenal starou odřenou koženou bundu a vytahané džíny.

Uplynula půlminuta. Pak muž v kšiltovce pomalu natáhl paži, sevřel pěst a otočil ji palcem dolů. Vzápětí se vnořil do davu a zmizel tak náhle, až se Škáry zmocnil pocit, že se mu všechno jen zdálo.

Škárovi bušilo srdce a točila se mu hlava. Převrátil do sebe zbytek fernetu, vstal, došel si k baru pro dalšího a znovu se posadil. Byl rozhozený, vnitřně se třásl a nemohl srovnat myšlenky. Gesto římských císařů odsuzující poraženého gladiátora k smrti mohlo vypadat v podání ošuntělého chlapa v kšiltovce směšně, ale nevypadalo. Mám umřít? Já? A proč?

Škára svíral pod stolem pěsti a snažil se logicky přemýšlet. No dobře, teď už vím, že to není náhoda, ani shoda okolností. Ten chlap mě prostě sleduje. Fajn, ale co z toho vyvodit? Je to možná nějaká cvok, kterýho jsem v nějakém článku skřípl, nebo si mě prostě někdo s někým plete. Možná, že ho na mě nasadila konkurence, aby mě dostala ze hry, navzájem se přetahujeme o kšefty a lezeme si do zelí, takže bububu, vyhlédl si tě nájemnej vrah, nevylejzej měsíc z baráku, nebo tě dostane a už si nikdy ani neškrtněš. Jo, bylo by to docela dobře možný, kdybych byl fakt špička, uvažoval sebekriticky Škára. Ale já nejsem tak talentovaný, abych svými výtvary někomu vyražel dech, ani nemám dravost mladých novinářských vlků, kteří vycítí kořist a nemilosrdně jdou po stopě, dokud kořist neuštívou a neukřižují na stránkách svých novin. Škára si o sobě nedělal iluze, věděl, že je jen příštipkář, dobře na šmírování celebrit z druhé ligy a odsouzený k čekání na tři věty, přičemž ta třetí zní: „nech mě na pokoji a vodprejskni šmíráku...“

Ten večer strávil ve společnosti láhve, kávy, cigaret a notebooku, na jehož obrazovce svítila jedna a tatáž fotka. Zkoumal ji a namáhal paměť, ale ta tvář mu opravdu vůbec nic neříkala. Neznal ji. V životě ji neviděl. Od obrazovky ho pálily oči, od cigaret hlava, z kafe měl překyselený žaludek a whisky mu vůbec nepomohla.

Zhasl a potmě přistoupil k oknu. Obvyklý pohled na zaparkovaná auta, jinak pusto a prázdně. Prošel obývacím do předsíně a zamkl na dva západy.

Ještě nikdy to neudělal.

Druhý den ráno seděl u svého redakčního stolu a snažil se vymyslet text k fotkám, které včera pořídil. Jenže co třeskutého napsat k záběrům okna, za nímž se rýsuje jen mlhavá postava? Ani počítač grafika si s tím duchem neporadil a editor chtěl vědět, jestli si je Škára stoprocentně jistý, že opravdu nafotil herečku s rakovinou a ne její ukrajinskou uklízečku.

Škára civěl na blikající kurzor a v hlavě měl zmatek. Na článek, který si musel do dvaceti minut vycucat z prstu, se nemohl soustředit, v duchu pořád viděl toho chlapa s kšiltovkou. Především na mě zíral z davu, včera mi ukazoval dolů otočený palec. A dnes? Škára cítil ledové prsty strachu, které mu svíraly žaludek, v puse měl sucho a trochu se mu točila hlava. Silou vůle se přemohl, nadržasal půl stránky blábolů, poslal to i s fotkou editorovi a řekl mu, že bude pracovat doma.

V autě se mu trochu ulevilo, byl v pohybu, takže si už nepřipadal jako myš chycená do pastí. Proplétal se hustou pražskou dopravou, na kterou vždycky nadával, ale teď byl rád, že se v tom anonymním proudu aut ztratí. Zapálil si cigaretu, pustil rádio a naladil stanici s rockovou muzikou, která sice nebyla jeho šálek čaje, ale tvrdý rytmus, řinčivé kytary a agresivní zpěv ho posilovaly a dodávaly mu kuráž.

Zastavil na červenou a ze zvyku mrknul do zadního zrcátka. Za ním stála tmavomodrá fabie s jazyky zaschlého bláta na kapotě; umej si to, vole uškľíbl se Škára a najednou měl pocit, že omdlí.

Za čelním sklem se rýsovala silueta řidiče, obličej měl schova-

ný ve stínu kabiny, ale Škára jasně rozeznával charakteristický tvar baseballové čepice s dlouhým kšiltem.

Padla zelená, ale Škára jako by zkameněl. Auta stojící v levém a pravém pruhu vozovky se rozjela, ale on stále zíral na tu nehybnou, hrozivou siluetu za volantem a nebyl schopen pohybu. Jeho lanos blokoval fabii, která blokovala vozy stojící za ní. Řidiči vztekale troubili, ti spěchající vyhodili blinkry a cpali se do dvou volných pruhů, ale řidič fabie trpělivě stál a čekal, až se Škára probere, jenže mezitím znovu naskočila červená.

Škára cítil, jak mu po zádech tečou stružky studeného potu. Upíral oči na semafor a bezděky přidával a zase ubíral plyn, připraven vyrazit, jen co blikne oranžová. Kola lanosu se protočila, gumy zapískaly a Škára se vyřítil z křižovatky na plný plyn. Vzápětí dupl na brzdu a strhl auto do úzké jednosměrky. S vyvalenými očima těsně míjel zaparkovaná auta a popelnice a na hlavní ulici vjel smykem, aniž se rozhlédl. Skoro se bál pohlédnout do zrcátka, a když to udělal, oddechl si. Toho hajzla seťrášl, do myší díry si za ním netroufl.

Krucí, a co když to nebyl on, napadlo ho. Víš, kolik lidí nosí tu blbou kšiltovku? Víš, kolik po Praze jezdí modrejch fabek? „Ježíši,“ hlesl, zakroutil hlavou a dojel na další křižovatku. Já už fakt blbnu. Teď pojedu domů, dám si panáka a pořádně se prospím. Jasně. Pustil brzdu, sešlápl spojku a ze zvyku pohlédl za sebe.

Byla tam.

Tmavě modrá fabie s chlapem v kšiltovce za volantem. Ale teď seděl tak, že mu bylo vidět do obličejce. Byl to on, byla to ta prázdná, bezvýrazná tvář, na kterou za minutu zapomenete, ale když je z ní noční můra, vypálí se vám do mozku.

Škára chtěl v první chvíli vyskočit z auta, otevřít dveře tmavomodré fabie, chytit toho chlapa pod krkem a zařvat: „Proč?! Proč mě sleduješ, co jsem ti kdy udělal? Vždyť tě neznám, neznám tě, nikdy jsem tě, kruci, neviděl. Tak proč?“ Místo toho znovu šlápnul na plyn v zoufalé snaze tomu přízraku ujet, v tandemu projeli centrem a ocitli se na Smíchově a pokračovali dál po Strakonické. Škára netušil, kam vlastně jedou a jak tahle cesta skončí. Propadl panice a snažil se ujet, ale fabie mu seděla na kufru a pak ho začala předjíždět. Vzápětí se otfela o lanose a tlačila ho ke krajnici.

„Co to, krucihiml, děláš!“ zařval vyděšený Škára a dupnul na brzdu. Fabie se od lanose odlepila, zpomalila, a když se dostala na jeho úroveň, znovu zaútočila. Jeli plech na plechu a Škára cítil, jak se do něho druhé auto opírá a vytlačuje ho ze silnice. Připadalo mu, že ho každou chvíli vyhodí z vozovky a on skončí podobně, jako ti na dálnici, a někdo bude fotit jeho mrtvé tělo naražené na volantu. Pak se fabie z jeho zorného pole ztratila,

zařadila se za něj, aby se vyhnula protijedoucímu nákladáku, znovu lanose předjela, ale jela dál, až zmizela za zatáčkou.

„Ježíši,“ šeptal Škára. „Pane Bože...“ Křečovitě svíral volant kluzký od potu, a kdyby to uměl, modlil by se. Dojel k první odbočce na odpočívadlo, zaparkoval a zůstal sedět za volantem. Koupal se ve studeném potu a měl dojem, že se pomočil. Chtěl vystoupit, ale nohy ho neposlouchaly, připadalo mu, že ochrnul. V ústech a krku měl sucho, kašlal tak, že se málem pozvracel. Zůstal na odpočívadle celou půlhodinu, pak se rozjel a pomalu se vracel do centra. Auta, která se musela courat za ním, troubila, ale on to neslyšel.

Už tři dny seděl doma za zamčenými dveřmi. Zavolal do redakce, vzal si dovolenou, celé dny proležel na váleňdě a prokouřil, jen občas se zvedl a šel si vzít něco z lednice. Jedl jenom ze zvyku, žaludek měl jako na vodě. Seběmenší zvuk ho lekal, v noci spal maximálně tři hodiny a pořád se budil. Kdykoli slyšel na chodbě kroky, strnul. Kukátkem ve dveřích se nedíval, ten venku by si toho mohl všimnout a střelit ho pistolí přes dveře do oka.

Existenci chlapa, který ho chce zabít, popřít nemohl. Musel škrtnout náhodu i shodu okolností, někdo prostě po něm šel a Škára netušil proč. Neustále přemýšlel, komu kdy ublížil a napadly ho desítky lidí. Vkládal jim do úst, co nikdy neřekli, fotil je s těmi, které neznali, vymýšlel si a lhal. No a co, byl přece profík a pracoval v bulváru a pozitivní zprávy bulvár neza- jímaj. Každě se nějak musí žít...

A teď na to dojel.

Pátý den Škára vyplenil poslední zásobu alkoholu a strašlivě se opil. Chtěl aspoň na několik hodin uniknout dotírajícím otázkám, pochybnostem, planému přemýšlení a hlavně strachu. Strachu, který ho svazoval, ochromoval a vzpíral se rozumu a logice. Jenže v opilosti mu bylo ještě hůř. Strach, který po první láhvi fernetu usnul, se po druhé probíral a zaútočil. Alkohol vzbudil příšery, které mu dřímaly někde v podvědomí a teď se draly ven. Škára se potácel po bytě a v každém stínu viděl vraha s kšiltovkou. Chtěl z bytu utéct, ale teď v noci prázdná a pustá ulice ho děsila. Co když právě tam na mě někde čeká? Nebo může být na chodbě. Možná stojí za mými dveřmi a čeká, až vyjdu. Trpělivě čeká s nožem schovaným za zády. Ví, že jednou vyjít musím. A pak mě zabije. Zabije mě!

Škára se schoulil do nejtmašího rohu pokoje, sedl si na zem, skrčil nohy a objal si kolena rukama. Tíse kvílel a vůbec se to neuvědomoval.

Ráno zavolal do redakce, že si bere další tři dny dovolené, ale editor mu řekl, že ho potřebuje. Škára mu odpověděl, že si teda bere neplacené volno, ale editor mu řekl, že taky může dostat padáka. Škára mu hystericky odsekl, že se hodí marod a editor ho ujistil, že bude chtít vidět neschopenku. Nakonec se dohodli. Škára dovolenou dostane, ale pak bude celý příští týden vymetat večírky a lovit opilé celebrity, což byla práce, nad níž se ošklibali i redakční elévové.

Získal čas, ale k čemu mu bude? Může se jen dál schovávat ve svém bytě a umírat strachy. Cítil se strašně osamělý, ale neznal nikoho, kdo by za ním přišel. Téměř s úžasem zjistil, že vlastně nemá žádné přátele, jenom známé z vináren a hospod a kolegy, s nimiž ho spojovala pouze práce. Nedovedl si představit, že by se se svou noční můrou někomu z nich svěřil. V lepším případě by se zasmáli, v horším by je to vůbec nezajímalo. Máme svejh nočních můr dost, kámo...

Pak si vzpomněl na jednoho známého psychiatra, kterému kdysi prokázal službu, když stopnul článek svého kolegy, v němž se pan doktor vyskytoval a který by mu mohl vážně zkomplikovat jak dlouholeté šťastné manželství, tak kariéru. Jen jestli si ho bude pan doktor pamatovat. Pan doktor si kupodivu na Škára pamatoval a zeptal se ho, jestli mu volá pracovně, nebo soukromě. Škára řekl, že soukromě a doktor mu sdělil, že se bude zítra v pět odpoledne na něho těšit.

Celý den Škára přemýšlel, co mu vlastně řekne, jestli mu svěří

tu svou šílenou story, nebo se jen vymluví na přepracovanost a nechá si předepsat prášky na spaní a proti úzkosti.

Vykradl se z bytu, do ordinace šel pěšky, neustále se ohlížel, přecházel na druhý chodník, zastavoval se před výkladními skříněmi a v odrazu skla pátral, jestli někde neuvidí svůj přízrak s kšiltovkou. Neuviděl, ale to jeho nervozitu nezmírnilo. Před psychiatrem se objevil jako bledá chvějící se troska s horečnatýma očima. Nejdřív nevěděl jak začít, ale vlídnost a klid muže v bílém plášti v něm protrhly stavidla a on mluvil a mluvil.

Rozhřešení dostal v podobě ujištění, že se zřejmě nejedná o bludy charakteristické pro řadu vážných duševních poruch, ale o skutečnost, kterou však Škára díky své precizitě poněkud katastrofizuje. „Jinými slovy,“ pokračoval psychiatr, „nemáte paranoi, ale to neznámá, že po vás nejdou, jak výstižně řekl Woody Allen. „A pokud je to pravda, z vašeho líčení vyplývá, že váš pronásledovatel si pravděpodobně vystačí se sledováním a náznaky ataku, jimiž vám logicky nahání strach. Nicméně se domnívám, že se nějakých vážných fyzických útoků zřejmě nemusíte obávat. Předepíšu vám xanax na úzkosti a stilnox na spaní, vy se zkuste uvolnit a nemyslet na to. Nicméně pokud se budou útoky ze strany toho člověka opakovat, informujte policii, ona si už s tím nějak poradí...“ Psychiatr k němu hovořil s chladnou a věcnou dikcí lékařů, nicméně Škára z jeho řeči vycítil osobní zadostiučinění: znepríjemňuje lidem život, jsi živ z jejich neštěstí, ničíš je a myslíš, že jsi nedotknutelný, ale konečně na tebe taky došlo, šmejde...

V lékárně si vyzvedl xanax, dva prášky spolkl v chůzi a domů dorazil v příjemném útulmu. Lehl si, spolkl jeden stilnox a zavřel oči. Spánek k němu připlouval v měkkých vlnách a jemu se zdálo, že ten mírný příboj tiše šumí...

Probudil se za dvě hodiny. Měl žízeň, bolela ho hlava a v žaludku znovu cítil to nervózní chvění, které před několika hodinami zahlal xanaxem. Vstal a na vratkých nohou zamířil do kuchyně. Pil přímo z kohoutku, pak si opláchl obličej a mokřýma rukama si projel vlasy. Spousta mu jich zůstala přilepená na dlaních, to je ten zasraný stres, než to skončí, budu úplně plešatej... Ale co když to neskončí? Jak dlouho se budu před ním schovávat? V jednom kuse se ohlížel přes rameno, čumět jako nějaký blběj špion do výkladů, lekat se každého zvuku? Nemůžu přece věčně dřepět zamčené doma. Vyrazej mě z práce a jinou neseženu. A co když mě ten šílenec bude pronásledovat tak dlouho, dokud se opravdu nezblázním? Nebo mě opravdu zabije. Tomu mozkoškrabovi se to lehce řekne, ale jeho nikdo nevytlačoval ve stovce ze silnice...

Sevělo se mu hrdlo, najednou nemohl dýchat, proběhl pokojem a otevřel okno dokořán. Zhluboka se nadechl chladného vzduchu a pak ještě jednou, cítil, jak mu vánek osušuje pot a bušení srdce se pomalu zklidňuje.

Pak v předsíni zaječel zvonek.

Leknutí jím projelo jako úder blesku. Hrdlo se mu znovu sevřelo, srdce rozbušilo. Ten zvuk ho paralyzoval, nemohl udělat ani krok.

Zvonek znovu zaječel a Škára měl pocit, že mu rozřezává hlavu vejpl. Rozbolely ho z toho zvuku všechny zuby. Ale co když je to jenom soused, domácí, nebo pošťák? Škára zatajil dech, odlepil se od parapetu a potichu přešel do předsíni. Nechal zhasnuto, aby ho neprozradil paprsek světla a se zatajeným dechem přitiskl oko ke kukátku.

Byl to on! Muž v kšiltovce, která mu stínila oči, ale Škára je viděl. Dva žhoucí uhlíky v temném stínu.

Muž natáhl ruku a zazvonil potřetí.

On ví, že jsem doma, když jsem se vracel od doktora, měl jsem ho určitě v patách. Dvě hodiny si počkal a teď je tady. Za mými dveřmi. A přišel mě zabít. Ježíšikriste!

S hrůzou si uvědomil, že nezamkl. Ty dva xanaxy, které cestou spolkl, ho ukolébaly do bezstarostnosti, takže přišel domů a zapomněl otočit klíčem. Horečně si prohledal kapsy. Nic. Ani na věšáku klíče nevisely.

Další zazvonění, tentokrát dlouhé a po něm zabušení. Buch, buch, buch. Škárovi to znělo jako popravčí bubny. Buch, buch, buch.

Zmocnila se ho panika. Potil se, nemohl polykat, srdce mu v hrudníku skákalo, jako by se mělo každou chvíli utrhnout. Měl pocit, že se strop předsíni snižuje a stěny přibližují k sobě. Dusil se a před očima se mu sbíhaly rudé rotující kruhy. Kolena měl jako z rosolu.

A pak uslyšel tichý šramot. Vycházel ze zámku dveří, ten vrah venku strčil do klíčové dírký šperhák a odemýkal. Ještě mohl skočit ke dveřím a zasunout bezpečnostní řetěz a mobilem zavolat pomoc. Nebo začít křičet a zbucovat dům. Mohl vzít pohrabáč nebo baseballovou pátku, kterou měl ve skříní, a bránit se. Nic z toho Škára neudělal. Jako by věděl, že to, co se stane, se stát musí.

Škára po krůčkách ustupuje do obýváku, oči upřené do šera předsíni. Vidí, jak se pomalu otevírají dveře a jeho vrah vchází do bytu. Zatím je to jen silueta, ale jak se přibližuje, nabývá rysů. Ze stínu kšiltovky vystupuje ostrý nos a zarostlá brada a taky oči. Ty rudé, žhoucí oči, z nichž vyzařuje síla a zvířecí vztek. Zosobněná nenávist!

„Co jsem ti udělal?“ řve Škára. „Co jsem ti provedl strašného, že mě chceš zabít? Já jsem dělal jen svoji práci! Dělal jsem jen to, co mi řekli!“ nařiká, ale ví, že to není tak docela pravda. Dělal víc než to, co mu řekli, a dělal to s chutí a rád. Škodil lidem a vyrovnával se tak se svou nicotností, průměrností, neúspěšností. Nikdy nikoho nemiloval a nikdo nemiloval jeho. Jenom ho snášeli a přehlíželi a on se za to mstil jiným.

Fantóm postupuje a zdá se, že zabírá polovinu pokoje. Zbývá jen jediná cesta. Škára couvá, přízrak zvedá hlavu. Nemá obličej, jen ty hořící oči, Škára cítí spalující žár, naráží zadní stranou stehna na okenní parapet, ale ty oči jsou blíž a blíž...

Ten pád zahlédl muž se psem, dva výrostci schovávající se zády cigarety a mladí milenci. Právě se líbali, když Škárovo tělo proletělo kolem nich a s temným zuchnutím dopadlo na chodník. Dívka dostala hysterický záchvat, mladík ji se zavřenýma očima objímal, výrostci zahodili cigarety a šli se podívat blíž z chlapík vši silou držel psa, který ho táhnul k tomu podivnému balíku, ze kterého vytékala krev.

Nikdo z nich si nevšiml muže v kšiltovce, který vyšel z domu a při pohledu na mrtvého se zarazil a zbledl. Zaklonil hlavu, podíval se nahoru a nechápavě zavrtěl hlavou. Tak on byl přece jenom doma, pomyslel si a pomalu se vydal k tmavomodré fabii, která parkovala za rohem.

Posadil se za volant, ale nenastartoval. Nemohl pochopit, co se v tom bytě stalo, proč ten člověk vyskočil z okna? Tohle jsem fakt nechtěl, tohle ne. Sledoval jsem ho, chtěl jsem ho pořádně vystrašit, vyděsit, jako on vyděsil mě, když napsal ten článek o Martině.

„Slavný zpěvák obětí žárlivosti“, zněl titul a pod ním fotka naší Martiny ve společnosti toho křiklouna, co si říká zpěvák. A pod fotkou článek, v kterém se psalo, že se ho Martina chystala zabít, protože na něho jako odvrhnutá milanka žárlila! A přitom to všechno byla jedna velká lež, naprostý výmysl. Martina se na té fotce ocitla, protože ji kamarádky vyhecovaly, ať se s ním nechá vyfotit, osobně ho vůbec neznala a živého ho viděla poprvé v životě. Jenže to se vyjasnilo až po sedmi dnech strachu z toho, že se Martina opravdu do něčeho zapletla. Týden trvalo, než to rodičům a všem známým, ke kterým se ten plátek dostal, vysvětlila a uvedla věc na pravou míru. A ten týden strachu a zděšení celé rodině způsobil nějaký Škára, pisálek, kterej si všechno vycucal z prstu, jen aby měl svou upachtěnou senzaci...

Jo, chtěl jsem mu to oplatit, chtěl jsem ho vyděsit k smrti, aby i on viděl, co je to strach, a nakonec mu do očí říct, co si o něm myslím. Jenže mi neotevřel a skočil z okna. Ale proč, když jsem s ním chtěl jenom mluvit. Svět je divnej...

Muž v kšiltovce nechápavě zavrtěl hlavou a rozjel se.

Urgentní prosba

František Uher

Všechny hodiny ukazují správný čas, ale některé v nesprávnou dobu. Jako ty na věži kostelíka v Újezdu. Obě ručičky stály na dvanáctce, ačkoli nebylo poledne ani půlnoc. Začínalo se smrákat a muž opouštějící auto měl na hodinkách sedmáct nula tři, předsvědčil se o tom letmým pohledem.

Nedávné přívalové deště způsobily obci katastrofální škody. Poškozené domy s mapami neexistujících pevnin a ostrovů, které do zdí zakreslila zběsilá voda, až na jílovitou dřev splavená stráž, silnice provizorně opravená drtí, otevřené studny, odvětené kmeny vyvrácených stromů, zanesené koryto potoka, který si své hlavě našel jinou, přímější trasu. Oba přístupové mosty strhl divoký proud. Jeden nahradili provizorní lávkou pro pěší, ani pomyslení přejet autem. Odstavil favorita u hřbitovni zdi a vykročil pěšky. Prošel obcí a vymletou cestou stoupal do kopce. Nevzbudil pozornost, psům však přítomnost cizince neunikla. Vzpomněl si, že kdesi četl zajímavý postřeh: Pes štěká heroicky, fena hystericky. Zdálo se, že to platí také o újezdských psech.

Stavení stálo na stráni pod lesem, bílý bod v houstnoucí tmě. Svítilo jediné okno, zastřené závěsem. Vedla k němu cesta podle lesa, dva kamenité pruhy rozdělené prvními mrazíky sežehnutou travnatou linkou.

Když došel do poloviny svahu, otevřel se mu výhled na údolí. Milosrdná tma již stihla zakrýt rovnou linku potoka, protínajícího ploché údolí, a většinu škod napáchaných nespoutaným živlem. Na protější stráni stál jiný dům, větší, výstavnější, modernější. Kulatá okna zářila jako jasně osvětlené terče. Žluté body na pozadí nastupující noci. Blížila se k nim jiná světla, vodorovná, mobilní, poskakující jako neposedná kůzlata, patřící na tu vzdálenost zcela neslyšnému autu.

Zastavilo před domem, reflektory zhasly.

Chodce uprostřed svahu doprovázelo naprosté ticho. V absolutním bezvětrí nezapraskala větvička, nezahoukala sova, nezakřičel pták. Ani potok nebylo slyšet.

Potom zazněla série úsečných zvuků, filtrovaných dálkou. Podobaly se výstřelům, chodec však usoudil, že ta asociace je projevem profesionální deformace. Nepříliš přesvědčivě, podezření zůstalo.

Uplynulo několik minut a reflektory znovu protály tmu, neslyšené a neviditelné auto kratičce couvalo, potom světla opsala široký oblouk a provedla obrát, vzdalovala se, pozvedla se jako dvě obrovské paže úpěnlivě vztyčené k obloze a zmizela, pohlcena stěnou lesa nebo terénní vlnou, těžko soudit.

Chodec došel ke stavení, po třech schodech vystoupil na zápraží a jako slušně vychovaný člověk zaklepal na domovní dveře.

„Vylekal jste mě,“ pravila štíhlá žena s popelavě šedýma očima a inteligencí encyklopedie lidského štěstí a zármutku, půvabná jako konejšivý prosluněný den v období, kdy ještě není třeba cokoli předstírat a každému je zřejmé, že jaro sice již odplulo hodně daleko, ale zima ještě trpělivě vyčkává za vzdáleným horizontem. Působila trochu plaše a nejistě, jako kdyby i ji zasáhly přívalové vlny, které se prohnaly Újezdem, dosud se s tím nevyrovnala a permanentně vyhlížela další nebezpečí.

„Domnívala jsem se, že přijedete až zítra. Takhle pozdě jsem vás nečekala.“

„Smůla se mi lepila na paty. Na dálnici kolona za převráceným

kamionem, další kolona kolem opravovaného jízdního pruhu, potom mi odešla pneumatika. Nerad jezdím bez rezervy, zejména v terénu, musel jsem sehnat náhradní. Z Újezdu šlapu po svých, přes provizorní dřevěný můstek jsem si autem netroufal.“

„A dobře jste udělal,“ pronesla žena. „Postavili ho pro chodce. Slíbili pevnější, ale vleče se to. Otázka peněz. Všichni slibují pomoc, snad to myslí upřímně a dělají co mohou, ale než se přes byrokratické bariéry dostanou peníze k potřebným... Co mám říct! Stála tam provizorní značka zakazující vjezd na můstek. Někdo ji přemístil.“

„Kam?“

„Komu na tom záleží?“ hlesla fatalisticky.

„Mělo by.“

„Mělo,“ souhlasila. „Jistě jste hladový jako vlk. Můžu vám nabídnout gulášovou polévku ze sáčku a sekanou ohřátou v mikrovlnce. Berete?“

„Beru,“ řekl příchozí vděčně, protože byl skutečně hladový.

Radim Hasil, soukromé očko z hlavního města. Vyslyšel urgentní prosbu. Věděl, že žena se dvěma akademickými tituly nejedná ukvapeně, natož bezdůvodně. Kdysi pro ni vyřizoval překerní záležitost. Poznal ji jako chytrou, věcnou, střídlivou, snad až příliš racionálně uvažující osobu.

„Kdy to začalo?“ zeptal se po večeri.

„Minulý rok v létě. Tehdy se do domu naproti přes údolí nastěhovali ti divní chlapi. Soudím, že většinou cizinci. Dva se tam zdržují skoro stále, ostatní se mění. Někdy si přivezou pár ženských, ale jenom na jednu noc. Sotva patří k úklidové čeť,“ pravila, pohupujíc se v proutěném křesle. „Jejich pozornost jsem si zavínila sama. To víte, zvědavá osoba, která neví, co s časem! U počítače, knih a slovníků věčně sedět nemůžu. Nedalo mi to, sledovala jsem dění na druhé straně údolí dalekohledem, a to jim neuniklo. Teď zase vytrvale sledují oni mě, jakmile vyjdu ven. Také slídili kolem. Několikrát. Patrně v noci. Poznala jsem to podle šlápot a vajglů v trávě a na kraji lesa.“

„S tím se sotva dá něco dělat,“ podotkl Radim Hasil.

„Chci vědět, co je to za lidi! Nahánějí mi strach.“ Chvilku se pohupovala mlčky, jako kdyby měla ještě něco na jazyku a přemýšlela, zda s tím může vyrukovat. „Kdybych měla kam, odjela bych. Aspoň přes zimu. Dcera se provdala do Švýcarska. Dlouhé noci mě tady na samotě trochu deprimují. V Praze mi nevadily.“

„Komu dům naproti patří?“

„Předloni si ho nechal postavit Bedřich Hadrava. Zmínila jsem se o něm, když jsem vám volala. Býval to normální chlap. Původním povoláním stavař. Jak říkají v televizi, vstoupil do politiky. Učinil to impozantně, na šestatřicátém místě krajské kandidátky. Možná proto, že politika je dneska jediným řemeslem, které má zlaté dno. Změnil stranickou příslušnost a začal dělat kariéru. Pomohl mu instantní charakter a peníze nezřetelného původu. Ty vynesly další peníze, jejichž zdroj je ještě temnější. Kdo myslí na vlastní prospěch, předstírá, že chce spasit svět. Hrál si na Mesiáše a našlo se dost bláhových lidí, kteří mu sedli na lep. Sotva dům dostavěl, vlastní ruce samozřejmě k dílu nepřiložil, objevili se ti chlapi.“

„Hadrava tam jezdí?“

„Myslím, že dost nepravidelně. Povídá se, že něco prošvihnul a chce z politiky nenápadně vycouvat. Nebo si nahrabal a nechce riskovat, že ho oškubou jako kuře.“

„Jak to všechno víte?“

„V Újezdu bydlel doktor Zátka. Expert na mezinárodní právo. Skoro celý život pracoval v diplomatických službách. Měl přehled. S Hadravou se znal a miloval ho jako osinu za košili. Škoda, že se zabil.“

Radim Hasil zpozorněl. „Jak?“

„Havaroval v tom prudkém klesání pod Újezdem. Prorazil zábradlí a sletěl na dno strže. Našli ho až druhý den, a to ještě náhodou. Kolovaly zvěsti, že mu někdo pomohl, srazil ho nebo záměrně vjel do cesty. Ale to víte, lidé toho napovídají!“

„Nikdo neví nic konkrétního a všichni vědí všechno,“ řekl Radim Hasil.

„Občas přemýšlím, kam se poděli všichni ti chytří a slušní lidé, které jsem znala. Ustelu vám v podkroví, je tam i sprchovací kout. Ještě mi prozradte, jak na to půjdete!“

„Podívám se na protější dům zblízka.“

„Nic zajímavého neuvidíte,“ namítla s chabým pousmáním.

„Ošklivou škatuli. Stavbu schválnost. Nehodí se do města ani do vesnice, natož do krajiny.“

„Hodí se do ní současný uživatelé?“

„Ti už vůbec ne,“ posteskla si. „Aspoň podle mého mínění. Nedejte na mě, jsem stárnoucí osamělá ženská, samota mi cuchá nervy a začínám se bát vlastního stínu.“

„Pro některé lidi,“ řekl Radim Hasil, „je vlastní stín mimořádně nebezpečný.“ Myslel především Bedřicha Hadravu. Nevyjel s prázdnou, získal informace, které zmíněnému politikovi nesloužily ke cti. Zejména podezření, že kuje pikle s lidmi, na které je společnost hrdá jako na úhory a spáleniště. Některý si počínal neopatrně, Hadrava vycítil nebezpečí a zatroubil k ústupu. Získal i kladné body, měl podíl na vyhlášení části okolí za přírodní rezervaci. Odpůrci, především majitelé nemovitostí, postrádali vliv, jejich argumentům chyběla podpora a úřední šiml je smetl se stolu jako náhlý závan větru.

„Vědci už vynalezli tolik účinných očkovacích látek,“ pronesla měkce, zvedla se a zamířila ke schodům do podkroví, „ale ještě nikdo neobjevil vakcínu proti blbosti.“

„A dobře tak,“ řekl Radim Hasil. „Stejně by ji neaplikovali na nás.“

Ráno ojínil mrazík každé stéblo trávy, les, celé údolí. Při pohledu z okna získala krajina v jiskřivých slunečních paprscích neskutečně jímavou krásu.

„Půjdu se podívat naproti,“ řekl Radim Hasil po snídani, na které si dala záležet.

„Venku je chladno,“ upozornila a chtěla ještě něco dodat, nestihla to však, zaposlouchali se do předení motoru blížícího se auta. Vzápětí zastavilo na trávníku před stavením. Byl to policejní vůz s nápisem Pomáhat a chránit, v němž mnozí spatřují vrchol cynismu. Zvolna, skoro důstojně, vystoupil vysoký štíhlý policista. Nadporučík. Jako kdyby měl v zádech pravítko. Když si nasadil služební čepici, vypadal ještě vyšší. Ve dveřích se musel trochu sehnout. Působil trochu jako Clint Eastwood v mladších letech, dokonce se dala vystopovat jistá podoba, ale tak mladý už nebyl. Nasadil strohý policajtský výraz, který měl v sobě něco navíc. Arogantní sebevědomí pravomocně rozhodujícího úředníka, ostražitost a podezřavost.

Roman Hasil se už s takovým policistou setkal a bylo to střetnutí kočky s myší. Myš má navrch jen tehdy, když se včas vytratí. Soukromému očku lepší řešení nezbylo. Soukromé očko má totiž všude otevřené dveře, jen když ho vyhazují.

„Nadporučík Adler,“ pronesl policista k Radimu Hasilovi, ženě důvěrně pokývl, jako kdyby si zimní večery krátili společným dráním peří. „Favorit před mostem je váš?“

„Rozhlížel jsem se pozorně,“ řekl Radim Hasil. „Žádný most jsem neviděl.“

„Stál tam,“ pronesl policista kuse. Nehnul ani brvou, podráždění prozradilo jen zachvění pravého víčka. „To máte, jako kdyby tam stál stále! Dokonce tam umístili značku. Zákaz zastavení. Každé stojící vozidlo ztěžovalo bezpečný průjezd.“

„Nyní by tam měli umístit varování, že most vzala voda. Ale to místní vědí, že?“

„Až příliš dobře. Do večera musí auto zmizet. Raději dříve! Jinak ho odtáhnou.“

Žena se pokusila zmírnit eskalaci napětí. „Vezmete si kávu, pane Adler?“

Přikývl, usedl ke stolu, čepici odložil na volnou židli a zahleděl se na Radima Hasila jako na něco hrubě nepatřičného, co spadlo s posledním deštěm. „Kolegové mě pokládají za konzervativního policistu. Pokouším se dodržovat předpisy do puntíku, ale výhody elektronického spojení uznávám. Tak se ptám, co v téhle pustině, letmo a bezmála vyčítavě sekl pohledem po ženě, „pohledává privátní čmuchal.“

„S ohledem na klientovy zájmy se zdržím odpovědi,“ řekl Radim Hasil.

„Kdo je tím tajemným klientem?“

„Lituji, ale...“

Vztyčil se v celé výši dobrých sto devadesáti, popadl čepici, pravil „jděte do háje,“ rázně došel ke dveřím a přes rameno hodil „ten vrak tam v poledne nebude, jinak ho nechám odtáhnout!“ Dveře za sebou zavřel naprosto neslyšně. K autu došel pomalu, rozvážně, beze spěchu, jako kdyby splnil služební povinnost a učinil tím něco záslužného a prospěšného pro celé lidstvo.

„Parádní výstup,“ poznamenal neutrálně Radim Hasil.

„Pan Adler je trochu prchlivý,“ pravila žena. „Zatrpklý. Přeložili ho k pořádkové policii z nějaké významné neprůhledné instituce. Jako záminka jim posloužilo snížení počtu administrativních pracovníků. Jinak je to celkem příjemný pán. Někdy se zastaví. Působí mu starost, že tady žije sama.“

Byla pozoruhodně zasvěcená, podobné životní příběhy se nevypravují na setkání, a už vůbec ne starším ženám, žijícím se překládáním. Patrně si to uvědomila, protože nasadila lítostivý úsměv.

„Ani tu kávu si nevyopil,“ pronesla zasmušile. „S tím autem byste měl něco udělat. Mohli by ho odtáhnout až do města. Slyšela jsem, že to není zrovna levný špás.“

„Ať ho odtáhnou,“ řekl Radim Hasil. „Koupím si jiné! Ještě mi prozradte, kudy sem nadporučík projel.“

„Přes chráněné krajinné území. Vede tam silnička až do Újezdu. Jak myslíte, že se dostávají k domu naproti? Hadrava si ještě před zahájením stavby vymohl trvalé povolení k průjezdu, platné pro všechny uživatele domu.“

Skutečně hodně věděla a znalosti sotva získala v újezdském obchůdku. Až stálo za zamýšlení, na co potřebuje soukromé očko. Nadporučík Adler vstoupil málem jako domů a obdobně si počínal.

„Půjdu,“ řekl. „Vstup do rezervace je povolený?“

„Pouze po vyznačených trasách. Buďte opatrný,“ pravila starostlivě. „Tam naproti nežijí hodní lidé.“

Radim Hasil si pomyslel, že takových je možná v okolí Újezdu větší počet. Pokud někomu nastavují zrcadlo, tak křivé, neboť přisloví o ruce, která ruku myje, nabývalo obecně stále zjevnější platnost.

Byl to pozoruhodný dům, obehnaný nízkou kamennou zdí, skrytou za živým plotem. Ježily se na něm vysoké, ven vyhnuté ocelové hroty. Vjezd chránila jednokřídlá naplocho zdvižená brána, která by v kolmém postavení odolala i naplno rozjetému buldozeru, zpronevěřila se však svému poslání a zůstala otevřená. Netypická kulatá okna různé velikosti dodávala domu zdání nepovedeného vtipu. Náhodný turista by usoudil, že projektant pracoval v alkoholickém deliriu nebo zfetovaný jako účastník technoparty. Pozornému oku privátního detektiva však neunikl promyšlený kamerový systém, jakož i mířice v přízemních oknech a něco jako sklípek v rohu parcely. Sotva sloužil k uskladňování zásob vína, na to stál trochu z ruky. Ještě tak k ukládání brambor na zimu, ale nápad, že zakrývá unikový východ z domu měl něco do sebe.

Vrata suterénní dvojgaráže byla zdvižená do vodorovné polohy. Uvnitř stál elegantní mercedes a terénní vůz s plátěnou střechou,

rolba na sníh a traktůrek na sekání trávy. Po pravé straně domu visely na šňůře fialové montérky a žluté pánské trenýrky, které by mohl nosit Herkules. Dvě plastová okna v podkroví byla otevřená a domovní dveře dokořán. Podobaly se pozvánce na ples v opeře.

Nikde nikdo. Nikde ani noha. Třeba psi. Na samotě se čtyřnohý hlídač hodí. Má lepší čich než nejdokonalejší kamerový systém a družina strážných.

Radim Hasil zaklepal na domovní dveře. Bez odezvy. Zaklepal důrazněji a zavolal: „Dobrý den! Je tu někdo?“

Možná tam někdo byl, ale neodpověděl. Nechtěl, nebo nemohl. Chystal se vyrukovat s legendou, že zabloudil, ale nebylo třeba lhát. V prostorné hale ležel obličejem na koberci muž v tmavých kalhotách a původně bílé košili. Projektily ze samopalu ho prošly jako jehla šicího stroje nevěstiny svatební šaty. Uprostřed schodiště přilepeného k levé zdi ležel na zádech, s roztaženými nohama, rozhozenými pažemi a vytrštěnými očima tloušť, který také schytl pár pozdravů ze samopalu. Bylo jich tolik, že sotva stačil otevřít ústa k odpovědi.

Střelec nebo střelci měli přesné oko a pevnou ruku, ve zdi nad schodištěm vzniklo pouze několik jizev způsobených projektily, které minuly cíl. Na schodech nad mrtvým zůstaly zaschlé krevní skvrny. Tělo se možná při pádu svezlo dolů.

Radim Hasil již pár mrtvých viděl. Kdysi jako mladý kriminalista z mordparty v severních Čechách, potom v průběhu let jako soukromý vyšetřovatel. Ti dva nebožtíci nezemřeli s příchodem nového dne nebo s úderem půlnoci, ale někdy s nástupem noci a dalo se předpokládat, že jejich smrt souvisela s příjezdem a odjezdem auta, jehož zářící reflektory prořezávaly noc, když stoupal k překladatelčinu domu. Také dokazovaly, že se nemýlil, když vzdálené úsečné zvuky odhadl na výstřely.

V hale nebylo k vidění nic příjemného. Netroufal si postoupit ani o půl kroku, vrátil se tedy před dům a učinil jediné, co se učinit dalo. Navázat spojení s nadporučíkem Adlerem se mu hrubě přičítalo, zvolil tedy nadstandardní postup. Jedné pražské mordpartě šéfoval komisař Gavura. Ne vždy byli naladěni na stejnou vlnu, v nutných případech ji však dokázali aspoň dočasně vyładit.

„Jak věřit v posmrtný život, když máme plné zuby toho pozemského,“ pravil metropolitní kriminalista hlasem, jímž nemohl dětem vypravovat pohádku před spaním, vyděsil by je jako Stěnka Razin spanilou kněžnu Natašu Nikolajevnu, probuzenou ze sladkého snu.

A bylo domluveno.

Policejní aparát však funguje rutinně, po asfaltové silnici od rezervace se přihnal jako hasičská stříkačka k ohni policejní vůz s nadporučíkem Adlerem za volantem. Těžko hádat, komu chtěl pomáhat a koho chránit. Zapomněl na důstojné vystupování, tvář se mu křivila zlostí.

„Vy! Jak jste se sem dostal?“

„Pěšky.“

„Vnikl jste na cizí pozemek!“

„Vstoupil jsem,“ hájil se Radim Hasil. „Otevřenou bránou, otevřenými domovními dveřmi. Dokonce jsem pozdravil, ale nikdo se neobtěžoval s odpovědí. Mrtví to nemají ve zvyku.“

Nadporučík Adler zachoval nehybnou tvář, jen zrádné pravé víčko se opětovně zachvělo. Nahlédl do haly. Snad minutu setrval bez pohybu, jako kdyby se ubezpečoval, zda jsou všechna světla zhasnutá a někde neteče naprázdno voda. Vrátil se před dům, poodešel stranou, navázal spojení a podával hlášení. Potom uchopil Radima Hasila za loket a odvedl ho stranou.

„Teď s pravdou ven!“ Nečekaně zahřímal jako na lesy. „Pro koho děláte?“

„Jména klientů nesdělují,“ řekl Radim Hasil. „Už vůbec ne venkovským policistům, kterým schází vychování a dělají ramena, aby vykompenzovali nedostatek schopností.“

Sotva domluvil, dostal facku. Důkladnou, až se mu zajiskřilo před očima. Možná by nezůstalo u jedné, ale zaslechli sílcí rámus, který nemohlo působit jedno vozidlo.

„Promiňte,“ pronesl nadporučík Adler s přemáháním. „Nervy. Tři mrtví, to s člověkem zacloumá.“

„Nic se nestalo,“ řekl Radim Hasil, také s přemáháním.

Ale stalo se.

● ● ●

Komisař Hruban neměl nic ze slovných románových či filmových detektivů, elegantních fešáků nebo neohrožených bjců. Byl to nevysoký spory chlapík s pečlivě učesanými blond vlasy a drobnou skobovitou jízvou na bradě. Měl na sobě světlé kalhoty, které potřebovaly vyžehlit, šedou semišovou bundu, bílou košili a kompaktně modrou kravatu. Jeho obličej byl tak všední, že by ho půl hodiny po setkání nedokázal naskenovat ani zkušený policejní portrétista.

S nadporučíkem Adlerem se domluvil pohledem, víc nepotřebovali. Radima Hasila naprosto přehlédli. Jako kdyby tam ani nebyl. Bravurněji by to nedokázal sám císař, míjející metaře s koštětem v ruce.

Rozběhla se rutinní činnost. Přijížděla a odjížděla auta, přicházeli a odcházeli hodnostáři různých kategorií z rozličných institucí. Radima Hasila si nikdo nevšímal. Chvillemi udělal pár kroků, aby nezapustil kořeny. Když se přiblížil k bráně, dostalo se mu varování od policisty, který ji střežil. Možná před nenechavci.

„Neodcházej!“ A okázale položil dlaň na pouzdro s pistolí.

„Neodcházej.“ řekl Radim Hasil. „Procházím se.“

„Tady není žádné korzo, pane!“

● ● ●

Nadporučík Adlera přivola gestem jeden z kriminalistů, takový otrískaný chlap s odstávajícíma ušima a chladnýma vodovými očima. Udělal mu nějaký příkaz, aspoň to tak působilo, nadporučík zjevně rozladil, ale ledabyly zvedl ruku ke spánku, ačkoli držel čepici ve druhé ruce. Loudavě zamřfil ke svému autu a odjel.

Otrískaný chlap napřáhl ukazovák k Radimu Hasilovi.

„Komisař Hruban vás vezme do města, až tady skončí a policie vyčistí terén od novinářů a televizního marastu. Nepovolili jsme jim průjezd chráněným územím. Jak jste se sem dostal vy?“

„Pěšky,“ řekl toho dne již podruhé, tentokrát to nepůsobilo jako provokace.

„Odkud?“

Radim Hasil ukázal přes údolí.

„Tam žije ta...“ Kriminalista nedomluvil, možná si uvědomil, že hanlivý výrok dokáže zranit, třebaže na příliš ohleduplného člověka nevypadal. Existují však jisté hranice, a těch si byl vědom. Také nevěděl, s kým má tu čest, opatrnost byla na místě.

„Ano,“ řekl Radim Hasil, aby nestál jako strašák v širém poli. Připadal si tak.

● ● ●

Komisař Hruban zřejmě přenechal další činnost podřízeným.

Vyšel před dům a vzhlédl k vybledlé modré obloze, jako by očekával nápořevdu.

„Kolega Gavura se zmínil, že se s vámi dá za jistých okolností spolupracovat.“ Znovu vzhlédl. „Pěkný den, na tuto roční dobu, co říkáte?“

„Až na ty mrtvé.“

„Tady to jednou bouchnout muselo,“ podotkl komisař. „Za týden, za půl roku...“

„Bouchlo to včera,“ řekl Radim Hasil a ukázal přes údolí.

„Krátko po sedmnácté, přesný čas nevím, sem přijelo auto. Z cesty podle lesa jsem sledoval světla reflektorů. Zdrželo se pouze krátce. Také jsem zaslechl slabé zvuky, připomínající výstřely.“

„To odpovídá odhadnuté době smrti,“ pronesl komisař. „Byli příliš oprsklí, a tím pádem málo opatrní. Trošku jsme je sledovali. Tady to někdo vzal z jedné vody načisto.“

„Kdo?“

„Správná otázka, položená správnému člověku.“

Odpověď to zajisté byla, třebaže neúplná. Následoval překvapivý dovětek: „Zřejmě se vloudila chybička.“

„Únik informací?“

„Nebudte nápadně důvtipný,“ pronesl komisař nevraživě. „Jednak se to nesluší, jednak nejste z téhle husté kaše úplně venku. U nás všechno v klidu probereme.“

„Udivuje mě, že se dosud neobjevil majitel domu,“ řekl Radim Hasil, hloubal nad tím už delší dobu.

Komisař pohlédl stranou, zahleděl se do otevřené garáže, snad tam zpozoroval něco, po čem dlouho toužil. Velice tiše se zeptal: „Šel jste se podívat nahoru?“

„Ne.“

„A Adler?“

„Nadporučík také jenom opatrně nahlédl do haly.“

„Nahoře leží třetí mrtvý,“ pronesl komisař zasmušile, jako kdyby měl mezi obětmi někoho ze vzdálenější přízně. „Nastane poprask, jako nejednou dojde na pokus zpolitizovat kriminální případ. Ten třetí mrtvý byl poměrně známý člověk. Jeho politická kariéra už inklinovala k nulové hodnotě. Patřila mu tady ta architektonická zhovadilost, která na hranicích rezervace nikdy neměla vyrůst! Jistý Hadrava, mazaný lišák. Napřed stavební povolení a mnohá privilegia, teprve potom poslední razítko na vyhlášení chráněného krajinného území.“

Radim Hasil naslouchal na půl ucha.

„Mějte půlhodinku strpení,“ vyzval ho komisař. „Potom pojedeme.“

„Okamžik! Mám dojem, že znám pachatele nebo spolupachatele.“

„Tak to jsme dva,“ pronesl komisař chmurně, ta skutečnost ho neskutečně tížila. „Pokud do haly pouze nahlédl, nemohl vědět, že jsou v domě tři mrtví!“

Nadporučík Adler, kdo jiný!

V nevlídné výslechové místnosti čekali dva starší civilisté, kteří se neobtěžovali s představováním. Společnost jim dělal nadporučík Adler. Tvářil se jako první po Bohu. Neváhal se škodolibým sdělením, že Hasilova favorita už odtáhli do města. Po nezbytných úvodních formalitách následovala očekávaná otázka.

„Proč jste přijel do Újezdu?“

„Klientka se cítila ohrožená. Lidé z domu s kulatými okny ji sledovali.“

„Z jakého důvodu se obrátila právě na vás?“

„Její dceru před časem nechutně terorizoval bývalý manžel.“

„Zvolil jste divný postup, lézt rovnou do sršního hnízda,“ poznamenal komisař.

„V neznámé krajině turista snadno zabloudí.“

„Na takový špek by vám ti hoši neskočili,“ mínil komisař.

„Vstoupil jste do domu, v hale uviděl dva mrtvé. Nedalo vám to a zamířil jste do poschodí.“

„I kdyby mě to napadlo, na schodech zůstala zaschlá krev. Zničil bych stopy.“

„Věděli jste, že v domě leží tři mrtví,“ zasáhl nečekaně nadporučík Adler.

„Nevěděl,“ řekl Radim Hasil. „Dověděl jsem se to od vás. Hned mě napadlo, jak jste na to přišel vy! Také jste jenom nahlédl!“

„Zkoušel jsem vás,“ pronesl nadporučík s vychytralým úšklebkem. „Ošoupaná finta, vraždit a s odstupem času vraždu ohlásit!“

Potom jste si zajistil alibi. Pár minut sem, pár minut tam, to se obtížně ověřuje!“

„Musel bych mít křídla!“

„Chlapi z Hadravova domu tvořili nejtvrdší jádro party likvidátorů dluhů nebo dlužníků,“ přešel komisař nadporučíkovo nevhodné extempore. „V posledních měsících jsme vyšetřovali dvě utonutí mužů, kteří se neuváženým podnikáním zadlužili a nemohli splácet. Jednomu byl zatím obstaven veškerý majetek, druhého již postihla exekuce. Posloužili jako odstrašující příklady. Těla byla pochopitelně objevena se zpožděním. Nahlášení jako nezvěstní byli považováni za uprchlíky před odpovědností. Pozornost vzbudila skutečnost, že oba vyplavali ve stejném rybníku, málo navštěvovaném, ležícím stranou frekventovaných míst. V jednom případě pitva zjistila, že muže někdo pod vodou přidržel. Oba dlužníci se nezávisle na sobě prohřešili ještě jinak. Bylo jim vyhrožováno, cítili se bezprostředně ohrožení na životě, domluvili se a společně vyhledali nejbližší policejní služebnu. Vdovy to uvedly do protokolu.“

Delší pauza působila načasovaně. Ticho rušil pouze tlumený ruch z ulice.

„Podářilo se získat svědky, že ti dva nešťastníci policejní služebnu skutečně navštívili,“ pokračoval komisař. „Nepovedlo se ovšem najít žádný záznam. Pozoruhodná je i časová shoda. První nepřišel domů hned toho dne, druhý zmizel o dva dny později.“

Další pauzu přerušil urostlejší z civilistů netrpělivým odkašláním. Jeho kolega to patrně pokládal za signál a dokázal, že mu nebyl odepřen dar řeči. Promluvil hlasem mravokárce připouštějícího vlastní prohřešek. Všichni za vlastním límcem se vychytávají s nechutí.

„Také bylo obnoveno vyšetřování dopravní nehody doktora Zátky. Byl jste první na místě činu. Na základě důvodného podezření a se souhlasem kompetentních míst došlo k telefonním odposlechům a prověrce majetkových poměrů několika osob. Dvě konta v různých peněžních ústavech přesahují příjmy policejního důstojníka. Podářilo se prokázat, že většina plateb pocházela z Hadravova účtu, nadporučíku Adlere.“

„Byl jste to vy,“ navázal urostlejší civilista bezprostředně. „na koho se obrátili ti později utopení. Neučinil jste žádný záznam. Zatajil jste podezření vyslovená dámou, kterou jste navštěvoval pod záminkou obav o její bezpečnost. Pojala podezření a upozornila policejní orgány písemně. Nejprve jsme to považovali za hysterický výlev ženy, které leze samota na mozek, ale v koši její psaní neskončilo. Když se nesetkala s bezprostřední odezvou, v domněnku, že kopřiva kopřivu nespálí, se obrátila na pana Hasila. Vy jste, nadporučíku Adlere, člověk s bohatými zkušenostmi z dřívějšího pracoviště i z policejní praxe. Vycítil jste nebezpečí a odstranil všechny tři svědky, kteří na vás mohli ukázat prstem. Rozsah vaší trestné činnosti se stane předmětem dalšího šetření. Jenom nechápu, že jste se před panem Hasilem tak naivně poděkl, když jste mluvil o třech mrtvých v domě! Nervy?“

Nadporučík Adler stál jako zkamenělý, paže podle těla, upřeně hleděl někam do rohu u stropu, jako kdyby se chtěl ujistit, že tam uklízečka nenechala pavučinu. Pouze pravé víčko postihl zřetelný tik.

A bylo vymalováno.

